

ELEKTRO MARIBOR

*Interni informacijski list
podjetja Elektro Maribor,
javnega podjetja za
distribucijo električne
energije d.d.*

3/06

infotok

Namenjeno:

Sejem energetika

Akreditacijska listina
merilnega laboratorija

Elektro Maribor pridobil
okoljski standard
ISO 14001

Kako financirati R&R iz
evropskih nepovratnih
sredstev

Vsebina

- 2 Jubilejne nagrade
- 3 Uvodnik
- 3 Infotok na 12. mestu
- 4 Sejem Energetika
- 5 Elektro Maribor na Distribution Europe
- 6 Akreditacijska listina merilnega laboratorija
- 7 Andrej Babenko – doseženi cilji ali kariera?
- 8 Elektro Maribor pridobil okoljski standard ISO 14001
- 9 Poslovanje družbe Elektro Maribor d.d. v letu 2005
- 10 Kako financirati R&R iz evropskih nepovratnih sredstev
- 12 Kdo je kdo v energetiki
- 13 V prihodnje v nobenem okolju ne bo možno ovirati razvoja konkurence
- 15 Osebnostni odnos – najpomembnejše orodje odnosov z zaposlenimi
- 16 Obnovljivi viri
- 16 Razgovori z upravo
- 17 Prihodnost je obnovljiva
- 18 Preudarno, argumentirano in odgovorno
- 19 Združitev dveh sindikalnih enot v eno
- 19 Posameznika opisujejo dejanja, ki jih naredi, in ne besede, ki jih izgovori
- 20 Od popisovanja števecv do telemetrije
- 20 Nikoli nisem niti razmišljal o drugačnem poklicnem poslanstvu
- 21 Najdete ga na telefonskih številkah 181 in 188
- 22 Učinkovito komunicirajmo povsod, kjer smo v odnosih z ljudmi
- 23 Nagrajeni prispevki za Infotok
- 24 Njihova strast: odbojka
- 26 Elektro Maribor na 2. mestu!
- 27 Reševanje bele štoklje
- 27 Kongres tajnic in poslovnih sekretarjev
- 28 Triglav (2864 m + sneg)
- 29 Po gradovih Ludvika Bavarskega
- 29 Znamenitosti Češke – od gradov in mest do glasbe in piva
- 30 Piknik oddelka načrtovanja pri Iršiču v Žabljeku
- 31 V spomin
- 31 Rojstni dan

Prispevke za objavo pošljite na naslov:
infotok@elektro-maribor.si

Jubilejne nagrade

maj, junij, julij

Delovna doba	Ime in priimek	OE / SE	Mesec izpolnitve
35	Srečko Kropec	Slovenska Bistrica	junij
35	Breda Štefanič	Uprava	junij
35	Janez Unuk	Slovenska Bistrica	julij
35	Ignac Klinc	Slovenska Bistrica	julij
35	Branko Šlamberger	Gradnje in Remont	julij
30	Franc Obrar	Maribor z okolico	maj
30	Feliks Žitek	Gornja Radgona	maj
30	Sonja Lušički	Uprava	maj
30	Ivan Štrakl	Gornja Radgona	maj
30	Darko Gomzi	Maribor z okolico	junij
30	Irena Gajžler	Gradnje in Remont	junij
30	Igor Jaunik	Maribor z okolico	julij
30	Janko Bezjak	Maribor z okolico	julij
30	Rozalija Arnuš	Maribor z okolico	julij
20	Miljutin Kocbek	Uprava	maj
20	Branko Sever	Gradnje in Remont	junij
20	Leopold Šiško	Gradnje	junij
20	Sonja Čerič	Gradnje in Remont	junij
20	Miroslav Dvoršak	Gornja Radgona	julij
20	Franjo Rauh	Maribor z okolico	julij
20	Franc Kosi	Ptuj	julij
20	Andrej Zemljič	Gornja Radgona	julij
10	Robi Matečko	Maribor z okolico	julij
10	Gorazd Bedrač	Gradnje in Remont	julij

Čestitamo!

Na naslovnici

Andrej Babenko in Miro Pečovnik z akreditacijo pred merilnim laboratorijem

Fotografija:
Karin Zagomilšek

Spoštovani sodelavci,

Evropska direktiva 2003/54/EC, ki zahteva pravno ločitev dejavnosti na področju energetike, je osnova za sprejem energetskega zakona v Sloveniji.

Za distribucijska podjetja v Sloveniji to pomeni ločitev dejavnosti upravljanja distribucijskega omrežja od ostalih tržnih dejavnosti. Gospodarsko interesno združenje distribucijskih podjetij je pripravilo možne načine prilagoditve podjetij novim zahtevam in jih posredovalo pristojnemu ministrstvu. Usklajevanja glede najboljše rešitve, tako za podjetja kot za lastnike, se približujejo sklepni fazi. Ko bodo rezultati znani, bomo nadaljevali z aktivnostmi v podjetjih. O podrobnostih bodo predstavniki sindikata in sveta delavcev obveščeni na naslednjih sestankih.

Okvir za delovanje podjetja na »distribucijskem« področju je bil dan s sprejemom Gospodarskega načrta za leto 2006, ki temelji na razvojnem načrtu za 10 let in regulatornem okviru, ki ga je za naslednja tri leta postavila Javna agencija za energijo. Ena od pomembnih osnov so nižji stroški v prvem obdobju in tudi v naslednjem triletnem obdobju. Zato v podjetju teče več aktivnosti v smislu zniževanja stroškov, tako trenutnih kot dolgoročnih. Zavedati se moramo, da je to naloga vseh zaposlenih,

ki jo bomo opravili v zadovoljstvo vseh, če bomo v iskanje notranjih rezerv vložili dovolj volje in energije. V letošnjem letu smo že začeli z ukinjanjem blagajn, kar bomo nadaljevali. Blagajne namreč povzročajo velike stroške, ki se bodo zaradi uvedbe evra povečevali tako zaradi potrebnih postopkov in zahtev ob menjavi valute kot zaradi varnostnih ukrepov.

V Slovenij že nekaj let postopoma odpiramo trg električne energije. 1. 7. 2007 bo trg odprt v celoti, kar pomeni, da bodo tudi gospodinjstva prosto izbirala dobavitelje električne energije. Naš cilj pa je, da storimo vse, da bodo ti odjemalci še naprej naši odjemalci. Zato pravilen odnos zaposlenih do odjemalcev, v pisarni ali na terenu, pomeni ohranitev tržnega deleža in s tem tudi dohodka.

Tudi izvajanje plana investicij je ob vedno zahtevnejših postopkih naloga, s katero bomo izpolnili del gospodarskega načrta in še naprej zagotavljali kakovost dobave električne energije.

Pohvalimo se lahko s številnimi novimi objekti, med katerimi izstopata RTP Melje in RTP Koroška vrata, ki smo jo pravkar pričeli graditi.

Pridobitev okoljskega certifikata ISO 14001 in pridobitev certifikata za merilni labo-

Stanislav Vojsk

ratorij v Radvanju so dokazila, da smo v podjetju aktivni na vseh področjih.

Prepričan sem, da se vsi zavedamo, da bodo v naslednjem obdobju potrebna še dodatna angažiranja. Potrebovali bomo še več energije, tako tiste za prodajo, kot tiste za sebe. Upam, da si boste, predvsem slednjo, nabrali v prihajajočih počitniških dneh.

Želim, da dopust preživite po svojih željah!

Predsednik uprave
Stanislav Vojsk

» Besedilo: **Karin Zagomilšek**

Infotok na 12. mestu

Infotok je na razpisu za nagrado Papirus zasedel 12. mesto

Interno glasilo Infotok, ki ga zaposleni vedno z zanimanjem prebirajo, smo letos prvič prijavili na razpis za nagrado Papirus za najboljše slovensko interno glasilo. Razpis je pripravilo Slovensko društvo za odnose z javnostmi (PRSS) v sodelovanju s Sekcijo internih komunikatorjev (SIK).

Žirija je ocenjevala devetintrideset glasil, od tega dvaintrideset v kategoriji revija / časopis, kamor se uvršča tudi Infotok, ki

se je med močno konkurenco uvrstil na 12. mesto.

Kdo pa so bili prvi trije? Prvo mesto je zasedel časopis družbe Lek, drugo Simobilov časopis, na tretjem mestu pa je bil časopis Mladinske knjige Založbe.

Petčlanska žirija, ki so jo sestavljali Gregor Kos, podpredsednik PRSS, Jana Petkovšek iz Dnevnika, Ladeja Godina Košir iz Inštituta za poslovno rast in kreativnost, Nada Mihelec iz Modre celice in Maja Perko iz Financ, je bila na splošno pozitivno pre-

senečena in meni, da je stroka odnosov z javnostmi na tem področju naredila zelo očiten korak naprej. Posebej je pohvalila vsebinsko vrednost glasil in izpolnjevanje zastavljenih komunikacijskih ciljev, medtem ko oblikovanje ne sledi povsem enakovredno kakovosti vsebine, prav tako žirija pričakuje izboljšave jezika.

Nagrado Papirus 2006 bodo podelili na 10. slovenski konferenci o odnosih z javnostmi (SKOJ), ki bo potekala od 19. do 21. oktobra v Termah Olimia.

Sejem Energetika

Sejemska predstavitev in strokovno srečanje na sejmu Energetika

V mesecu maju so v Celju odprli svoja vrata trije mednarodni specializirani sejmi – Energetika, Terotech-Vzdrževanje ter Varjenje in rezanje, ki so bili pod skupnim sloganom Prijazne energije, varčne tehnologije na ogled od 16. do 19. maja.

V okviru sejma Energetika smo bili v hali L1 prisotni tudi predstavniki Elektra Maribor, ki smo vsem zainteresiranim predstavili aktivnosti, povezane s prodajo električne energije, s storitvami in drugim. Sektor nakupa in prodaje je obiskovalcem ponudil več informacij o cenah električne

Na sejmu Energetika nas je obiskal tudi minister za gospodarstvo RS mag. Andrej Vizjak

energije in ponudbah in z odjemalci usklajeval termine glede nadaljnjih sestankov

in pošiljanja ponudb za dobavo električne energije.

Sektor storitev je ob prejetju akreditacijske listine v mesecu aprilu več časa namenil predstavitvi nove zloženke »Servisiranje, umerjanje, kontrola in overitev meril za obračun električne energije«, ki je bila izdana tik pred pričetkom sejma. Sicer pa so obiskovalce zanimala tudi meritve, gradnja in vzdrževanje elektroenergetskih objektov ter drugo.

Z obiskovalci našega sejemskega prostora smo izmenjali mnenja in poglede o različnih temah, med drugim tudi o obnovljivih virih, kar je zanimalo več obiskovalcev. Odgovarjali smo na vprašanja, ki so zanimala obiskovalce in jim ponudili tudi sodelovanje v nagradni igri »Spomin«.

V okviru prvega sejemskega dne smo organizirali strokovno srečanje z naslovom: »Odpiranje trga in novosti na trgu električne energije, obnovljivi viri, fotovoltaika«, predavali so predstavniki družbe Elektro Maribor: Tomaž Orešič, Bojan Horvat, Sebastijan Roudi in mag. Andrej Hanžič s fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

Predavatelji strokovnega srečanja so bili Bojan Horvat, mag. Andrej Hanžič (s fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko), Tomaž Orešič in Sebastijan Roudi

Razstavni prostor Elektra Maribor se je nahajal v hali L1

ki se ukvarjajo z nakupom in prodajo električne energije, in sodobna orodja, ki jih pri svojem delu uporabljajo ob aktivnem sodelovanju odjemalcev, tudi v prihodnje zagotavljala optimalno oskrbo z električno energijo.

Sebastijan Roudi je predstavil najpomembnejše značilnosti razvoja dejavnosti prodaje ter rast števila upravičenih odjemalcev. Poudaril je pomen raznolike in celovite ponudbe različnih storitev, kjer je pomembno sodelovanje z drugimi službami v podjetju. Predstavil je trenutno ponudbo v skladu s spremembami na trgu v letu 2005 in 2006, rast cen, terminske pogodbe in podobno.

Mag. Andrej Hanžič je v predavanju o obnovljivih virih in fotovoltaiki predstavil tehnologijo izdelave sončnih celic in modulov. Predstavil je kratek pregled rasti trga s perspektivo in trendi do leta 2020. Nekaj časa je namenil tudi tehničnim zahtevam ob priključitvi fotonapetostnega sistema na električno omrežje.

Predstavniki Elektra Maribor so se v svojih predavanjih posvetili predvsem odpiranju trga z električno energijo, kjer je Tomaž Orešič predstavil trenutno situacijo na trgu električne energije v Sloveniji z vidika ravni cen, konkurence in pomembnejših dogodkov, ki bodo vplivali na nadaljnji razvoj trga. Opisal je dogajanja v zvezi z emisijskimi kuponi za CO₂ in njihov vpliv na velika cenovna nihanja na mednarodnih borzah električne energije v zadnjem obdobju. Poudaril je tudi dejstvo, da vso električno energijo, ki jo prodajamo gospodinjstvom, še vedno prodajamo z izgubo, saj je nabavna cena električne energije višja od prodajne cene.

Bojan Horvat je več pozornosti namenil dogodkom in dejavnikom pri odpiranju trga od leta 2001 do danes, ki so imeli pomemben vpliv na trenutno podobo trga in bodo tudi v prihodnje vplivali na njegovo oblikovanje. Posebej je poudaril pomembnost partnerskega odnosa z vidika skupnega obvladovanja tveganj, ki jih prinašajo nestabilne razmere na trgu elek-

trične energije. Izrazil je prepričanje, da bo strokovna usposobljenost sodelavcev,

Na razstavnem prostoru: Jana Jurše Škorc, Rajko Fajt (predsednik nadzornega sveta) in Andrej Dolšak

↳ Besedilo: Karin Zagomilsek

Elektro Maribor na Distribution Europe

Od 17. do 19. maja je v Barceloni potekala velika mednarodna konferenca Distribution Europe, na kateri je sodelovalo 267 udeležencev iz 32-ih držav. Med povabljenimi predavatelji je bil tudi član

naše uprave Tomaž Orešič. V svojem predavanju je predstavil prodajne strategije na slovenskem in regionalnih trgih električne energije.

Konferenca, ki je bila dobro obiskana in tematsko zanimiva, je bila tudi odlična priložnost, da se je Elektro Maribor promoviral in predstavil v mednarodnih krogih.

Akreditacijska listina merilnega laboratorija

Cilj: storitev tržno razširiti in pridobiti zaupanje naročnikov

Minili sta natanko dve leti, odkar smo v podjetju pristopili k aktivnostim za pridobitev akreditacije pri izvajanju kontrole in overitve meril. Imenovana je bila projektna skupina, ki je prevzela naloge in odgovornost za pridobitev standarda SIST EN ISO / IEC 17020:2004, v katerem so zapisana merila za delovanje kontrolnih organov.

Pri izvajanju projektne naloge je bilo potrebno realizirati vrsto zahtev tega standarda, ki se nanašajo na upravne zahteve, neodvisnost, nepristranskost in poštenost, organizacijo in vodenje, sistem kakovosti ter vrsto drugih tehničnih zahtev, ki so pogojevale delovanje merilnega laboratorija. Omenjen standard smo vključili v že obstoječi standard ISO 9001 / 2000 in za merilni laboratorij izdelali svoj poslovnik kakovosti, ki opisuje sistem vodenja kakovosti, skladno z zahtevami teh dveh standardov. Poleg ureditve systemske dokumentacije smo uspešno rešili probleme tudi na tehničnem področju, predvsem ko gre za izražanje merilne negotovosti pri kontroli posameznih vrst meril.

Slovenska akreditacija, s katero je bila v letu 2005 sklenjena pogodba o izvedbi postopka akreditiranja, je v lanskem letu v merilnem laboratoriju izvedla ocenjevanje nadzora nad akreditacijo, v nadaljevanju pa je izvajala ocenitev pri naših rešitvah za odpravo ugotovljenih neskladnosti.

Ugotovitvi ocenjevalne komisije, da so pomanjkljivosti v celoti odpravljene, je sledil postopek za podelitev akreditacijske listine, ki nam je bila podeljena 10. aprila 2006.

Za nas akreditacijska listina pomeni uradno priznanje usposobljenosti za izvajanje kontrole in overitev meril. Z njo nam je poleg pridobitve zaupanja v rezultate preizkušanja, kalibriranja, certificiranja in kontrole

omogočen dostop tudi na mednarodno področje, kjer velja vzajemno priznavanje rezultatov pri izvajanju kontrole meril. Poleg priznanja usposobljenosti je akreditacija tudi podlaga za pridobitev imenovanja s strani pristojnega ministrstva, postopek je v teku.

Sistem kakovosti merilnega laboratorija smo zagovarjali Andrej Babenko, vodja merilnega laboratorija, Iztok Bračko, namestnik vodje, merilec Damir Ančič ter Miro Pečovnik, predstavnik vodstva za kakovost.

Merilni laboratorij deluje neodvisno, v okviru sektorja storitev, kot kontrolni organ tipa C, kar pomeni, da smo s primerno organizacijo in dokumentiranimi postopki zagotovili ločitev obveznosti za kontrolne storitve od vseh drugih dejavnosti v podjetju. Tehnični obseg dejavnosti, za katere smo usposobljeni, je izvajanje storitve kontrole in overitev naslednjih vrst meril:

- indukcijski števec električne energije razredov 1, 2 in 3,
- statični števec jalove energije razredov 1 in 2,
- statični števec delovne energije 1 in 2,
- statični števec delovne energije razredov 0,2 S in 0,5 S,
- stikalne ure,
- kazalniki maksimuma razreda 1,
- merilni transformatorji za števec električne energije.

Servisiranje, umerjanje,
kontrola in overitev meril za
obračun električne energije

Merjena – energija zame!

ELEKTRO MARIBOR

Ob podelitvi akreditacije smo izdali tudi zloženko

Za našete vrste meril v skladu z nacionalnimi predpisi opravljamo prve, redne in izredne kontrole ter overitve.

S pridobitvijo akreditacije je naš cilj storitev tržno razširiti in pridobiti zaupanje naših naročnikov.

Vsem, ki ste s svojimi prispevki sodelovali pri pridobitvi akreditacije merilnega laboratorija, se ob tej priložnosti lepo zahvaljujem.

Na sliki: Damir Ančič, Iztok Bračko, Andrej Babenko z akreditacijo in Miro Pečovnik

» Besedilo: Irena Gajžler » Fotografija: Boštjan Grabar

Andrej Babenko – doseženi cilji ali kariera?

Intervju z vodjem merilnega laboratorija ob prejemu akreditacije

*Hoditi za sanjami in cilji ni greh.
Greh je, nikoli jih imeti.*

Sodimo med generacije, ki so po končanem šolanju takoj dobile službo. V Elektru Maribor smo se nekateri zaposlili zelo mladi. S pričetkom dela v neki sredini se je pričelo šolsko znanje dopolnjevati s prakso. Pričeli smo z ustvarjanjem kariere v službi. Vsak na svoj način in z njemu prilagojeno intenzivnostjo. Nekateri smo imeli postavljene in začrtane cilje, ki smo jih želeli doseči hitro ali z vztrajnostjo. Nekateri smo se prepustili toku dogajanja, nekateri smo v poznih letih ugotovili, da za kariero ni nikoli prepozno. Vedno pa je za dosego ciljev potrebno veliko poguma, volje, pridnosti in žrtvovanja svojega prostega časa.

Vse to je v svojih letih službovanja na Elektru Maribor doživljal Andrej Babenko, sedaj vodja merilnega laboratorija. Dobro se pozna, saj sva sodelavca že 28 let. Podelitev Akreditacijske listine za preizkušanje, kalibriranje, certificiranje pri izvajanje kontrole meril s strani Slovenske akreditacije, izdane 10. 4. 2006, pomeni tudi zanj osebno priznanje in plačilo za vložen trud ter, kot je povedal, odpiranje možnosti za izvajanje nadaljnjih aktivnosti v smislu tržne razširitve te dejavnosti in pridobitve zaupanja naših naročnikov.

Ob tej priložnosti sem mu postavila nekaj vprašanj, saj vem, da se je za pridobitev te listine več let zelo trudil, oral je ledino pri pripravi dokumentov, kar nekaj noči prebedel pri sestavi osnovnih aktov ter ob sočasnem vodenju merilnega servisa poskrbel za postavitve nemotenega dela v merilnem laboratoriju.

Andrej, najprej ti čestitam za pridobljeno akreditacijo, v nadaljevanju pa te prosim, da za bralke in bralce časopisa na kratko opišeš, kako je včasih delovala števecna delavnica, ki je bila predhodnica merilnega laboratorija in servisa.

Hvala za čestitke, ki sem jih seveda vesel. Vendar bi ob tej priložnosti želel povedati, da smo pri pridobivanju akreditacije delovali kot projektni tim, v katerem bi posebej izpostavil mojega namestnika Iztoka Bračka in Mira Pečovnika, vodjo ter predstavnika podjetja za kakovost, ki sta s svojo prizadevnostjo veliko prispevala k

pridobitvi. S svojimi opravili in nalogami je vsak prispeval k uresničitvi tega cilja.

Števecna delavnica, kot jo še vedno radi poimenujemo, je tudi nekoč imela velik pomen v podjetju. V njej so se in se še danes servisirajo in umerjajo merila oziroma se servisirajo in kontrolirajo električni števci, stikalne ure in merilni transformatorji. Za njihovo umerjanje velja z zakonom določena kontrola točnosti in ustreznosti. Več let so jo za nas opravljali predstavniki Urada RS za meroslovje. S spremembami na področju meroslovja pa smo kontrolo meril pričeli opravljati samostojno in v skladu s standardom SIST EN ISO / IEC 17020:2004 tip C.

Zaradi razvoja sodobnih elektronskih števec smo morali merilno opremo ustrezno posodobiti. Danes dejavnost opravljamo v novih prostorih in ločeno, v laboratoriju in servisu.

No, pa greva od začetka. Po končanem štipendiranju si se zaposlili kot KV elektromehanik. Svojo kariero v Elektru Maribor si pričel v oddelku stikalnih plošč. Kolikor vem, si že kar hitro po odsluženem vojaškem roku razmišljal o nadaljnjem izobraževanju.

Ja, bil sem štipendist podjetja, kar pa leta 1978 ni pomenilo, da me bo po končani poklicni šoli podjetje takoj zaposlilo. Ker ni bilo potreb, sem odšel v Elektrokovino, kjer sem ostal šest mesecev. Po tem roku so me poklicali v podjetje in prišel sem v oddelke stikalnih plošč, kjer sem ostal vse do služenja vojaškega roka.

Po vrnitvi iz vojske sem delo nadaljeval v števecni delavnici, in sicer pri popravilu in predelavi merilnih instrumentov. To delo sem opravljal res z veseljem. Pri vsem tem pa nisem pozabil na izobraževanje in izpopolnjevanje v svoji stroki. Vpisal sem se na srednjo tehniško šolo in jo leta 1990 tudi uspešno končal. Svojo energijo sem nato kar za nekaj let usmeril v izgradnjo hiše in se posvetil družini.

Leta 1998 pa me je podjetje vpisalo v ICES Ljubljana, višjo strokovno šolo za elektroenergetiko, ki sem jo prav tako končal uspešno in v rednem roku ter si pridobil višjo strokovno izobrazbo.

Kdaj si prevzel vodenje števecne delavnice in postal njen šef?

V začetku leta 1999, ko je moj predhodnik

Andrej Babenko, vodja merilnega laboratorija

Ivan Dovnik sprejel delovno mesto v upravi podjetja.

Pravijo, da si kot šef strog. Ali je to res?

Res je, da želim od svojih sodelavcev poleg dela, ki ga opravljajo, tudi njihov prispevek k razvoju, kakovosti in razmišljanju o sodobnem načinu dela. Svojo dejavnost usmerjamo na trg, kjer želimo s svojimi prednostmi pred konkurenco dobiti zaupanje naročnikov v opravljanje naših storitev. Naši cilji so jasni, razumeti in doseči jih moramo vsi zaposleni, prav zato so največkrat potrebna strožja merila.

Kdaj predvidevaš, da boš zaključil študij na VŠUP (visoka šola za upravljanje in poslovanje) oziroma kaj je bil motiv, da si zapustil tehnične vede?

Študij bi moral zaključiti že letos, vendar mi je priprava dokumentacije za akreditacijo vzela kar precej zasebnega časa. Kljub temu mi je do konca ostal le še eden izpit in seveda diploma. Predvidevam, da bom diplomiral najkasneje do konca leta. Zakaj nisem nadaljeval študija v svoji stroki? Enostavno, presodil sem, da pri opravljanju svojega dela, se pravi pri vodenju merilnega oddelka, potrebujem znanja, ki jih posreduje študij na VŠUP. Odločitev potem ni bila težka. Sedaj, ob koncu študija ugotavljam, da sem se pravilno odločil.

Je to zaključek tvojega rednega izobraževanja ali ga nameravaš še nadaljevati?

Nikoli ne veš, kaj te v življenju čaka in s čim se boš moral še srečati. Sicer pa mi

študij predstavlja izziv in hkrati koristno pridobitev znanja pri delu, ki ga opravljam. Trenutno ne morem odgovoriti, kako bo oziroma kako se bom v prihodnje še odločal. To je vprašanje potrebe po novem znanju in osebnih ambicij.

Pri vsem tem si tudi v zasebnem življenju bil zelo uspešen. Imaš družino, dva otroke, z ženo sta postavila hišo. S čim se še ukvarjaš v prostem času, ali ves čas samo študiraš?

Kot sem že v enem od prejšnjih odgovorov omenil, sem v določenem obdobju svojo energijo usmeril v izgradnjo hiše. Z ženo nama je uspelo zgraditi prijeten dom, kjer se z družino odlično počutimo. V prostem času rad urejam okolje, sem rad v naravi in trenutno čakam, da se mi bo pridružil tudi hišni ljubimec, pes evrazijec, ki ga imamo naročenega. Še zmeraj tudi rad igram namizni tenis in če mi čas le dopušča, ga ob petkih igram skupaj s prijatelji.

Do kod sežejo tvoji cilji pri nadaljnji karieri v našem podjetju, ali razmišljaš tudi o tem, da odideš?

Pridobitev akreditacije je zame potrditev, da je bilo moje delo opravljeno uspešno in da so bila razmišljanja pravilna. S tem je bil hkrati izpolnjen tudi moj bližnji cilj. Nadaljnji cilj v laboratoriju je pridobiti večji tržni delež naših storitev in tako upravičiti dosedanja prizadevanja ter vlaganja. Vzporedno z dosedanjim uspešno opravljenim delom imam občutek pripadnosti podjetju, zato trenutno o odhodu ne razmišljam, kljub temu pa so lahko velik motiv tudi novi izzivi.

Si uspešen sodelavec, ki je vedno imel cilj, proti kateremu je stopal. Nam lahko iz svojih izkušenj kaj svetuješ, predvsem mladim, pred katerimi je še »ves svet«.

Delo z mladimi je bilo zame zmeraj zanimivo, predvsem zaradi njihovega teoretič-

nega znanja, novih idej in načinov razmišljanja. Vendar jim je po mojem mnenju premalokrat dana možnost, da se dokažejo in na ta način prispevajo k sodobnejšim metodam dela. Sicer pa mladim želim, da vztrajajo na poti do svojih ciljev in svoje teoretično znanje združijo z znanjem izkušenejših, ker je po mojem mnenju le na tak način zagotovljen dolgoročni uspeh.

Andrej Babenko je zgleden primer sodelavca in nekoga, ki se je nenehno izobraževal in napredoval korak za korakom ter s svojo pridnostjo, vztrajnostjo, resnostjo, odgovornostjo in disciplino dokazal, da se lahko tudi s temi lastnostmi daleč pride. Pred njim je še kar nekaj let službe. Prepričana sem, da se pri svojem napredovanju ni ustavil, čeprav je tudi meni ob neki priložnosti dejal, da je dosegel svoje cilje in da je z doseženim več kot zadovoljen. Andrej, poznam te in vem, da se ne boš ustavil in tega sem vesela.

» Besedilo: Miro Pečovnik

Elektro Maribor pridobil okoljski standard ISO 14001

Po uspešno opravljeni predpresoji in presoji si je Elektro Maribor 24. 4. 2006 uspešno pridobil certifikat ISO 14001:2004.

Zaščita in skrb za okolje je eden od glavnih ciljev naše družbe, sem zapisal v prejšnji številki Infotoka. In ravno s tem namenom se je naše podjetje odločilo, da si zagotovi močno orodje za ravnanje z okoljem v obliki mednarodno priznanega standarda ISO 14001. Po uspešno opravljeni certifikacijski predpresoji v mesecu marcu in certifikacijski presoji 12. in 13. aprila si je Elektro Maribor 24. 4. 2006 uspešno pridobil certifikat ISO 14001:2004.

Podelitev certifikata bo ustrezno obeležena ob otvoritvi RTP Melje in pričetku gradnje RTP Koroška vrta, kjer se zaradi urbanega naselja v veliki meri srečujemo z okoljsko problematiko.

Kje so že vidni učinki ob vpeljavi okoljskega standarda? Poglavitni dvig kakovosti ravnanja z okoljem je predvsem mogoč z delom z odpadki, ki nastajajo ob izvedbi in vzdrževanju distribucijske mreže. Odpadki se zbirajo na tako imenovanih Eko točkah

in ustrezno ločujejo skladno z novo izdelanim Načrtom gospodarjenja z odpadki.

Certifikat

Velik korak je bil storjen tudi na področju obvladovanja okoljske zakonodaje, z ažurnim in sprotnim vodenjem registra zakonodaje z izvlečki posameznih predpisov.

Oblikovan je Eko-tim, katerega glavna naloga je budno spremljanje in nadziranje vseh okoljskih aktivnosti, predvsem pa spremljanje izvajanja okoljskih programov. Vsak okoljski program ima določeno odgovorno osebo, ki skrbi za izvajanje programa in poročanje Eko-timu o izvedenih aktivnostih. Trenutno je v izvajanju pet okoljskih programov:

- Gospodarjenje z odpadki
- Zamenjava azbestnih materialov na objektih Elektra Maribor d.d.
- Pridobitev uporabnih dovoljenj za obstoječe in spremljevalne objekte
- Uvedba elektronskega računa
- Umeščanje elektroenergetskih vodov v prostor

» Besedilo: Darinka Renko

Poslovanje družbe Elektro Maribor d.d. v letu 2005

Uspešno poslovanje in priprave na leto 2007

V letu 2005 smo poslovali z dobičkom v višini 1.226.191 tisoč tolarjev, kar je za 4 odst. več od načrtovanega.

odst. višjih prihodkov iz naslova prodaje električne energije, ki imajo v vseh prihodkih 52 odst. delež.

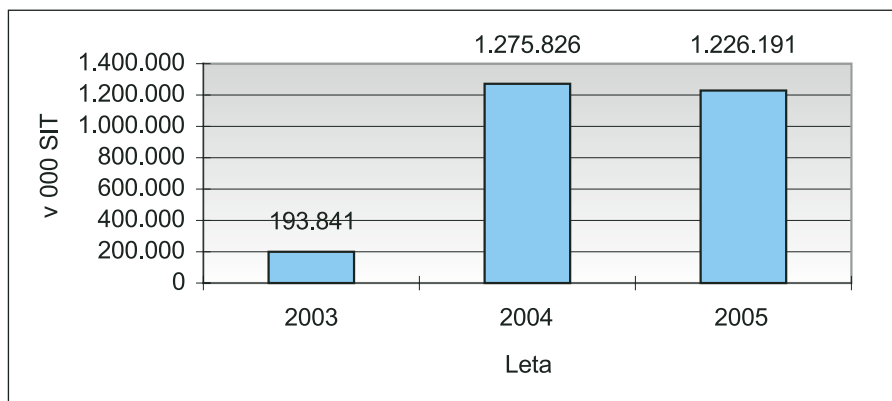
odst. več kot v letu 2004. Največ smo vlagali v naprave in objekte osnovne dejavnosti družbe Elektro Maribor d.d., to je distribucija električne energije.

V družbi Elektro Maribor d.d. je bilo ob koncu leta 2005 zaposlenih 863 ljudi, kar je za 1 odst. manj kot smo načrtovali. Glede na stanje ob koncu leta 2004 pa se je število zaposlenih zmanjšalo za 2 odst.

Knjigovodska vrednost delnice družbe Elektro Maribor d.d. na dan 31. 12. 2005 je znašala 1.599,67 tolarjev.

V letu 2005 smo znotraj družbe in v okviru Gospodarskega interesnega združenja elektrodistribucijskih podjetij izvajali aktivnosti prilagajanja novi zakonodaji, in sicer postopek pravne ločitve dejavnosti. Do 1. 7. 2007 moramo namreč v družbi izvesti pravno ločitev dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja od ostalih dejavnosti.

Poleg postopka pravne ločitve dejavnosti je v teku priprava na prav tako zahteven projekt – prehod vseh odjemalcev med upravičene odjemalce. V skladu z zakonodajo se bo to zgodilo prav tako s 1. 7. 2007 in s tem bodo tudi gospodinjski odjemalci lahko prosto izbirali med dobavitelji električne energije. Naša naloga bo po eni strani zagotovitev enostavnih in preglednih postopkov za odjemalce, po drugi strani pa ohranjanje oziroma krepitev tržnega deleža Elektro Maribor kot dobavitelja električne energije.

Graf 1: Gibanje čistega poslovnega izida družbe po letih

Poslovanje družbe Elektro Maribor d.d. so v letu 2005 krojili tako zunanji kot notranji dejavniki.

Med zunanjimi sta najpomembnejša zakonodaja in regulativa, ki urejata poslovanje v javnem podjetju in razmere na trgu električne energije, kjer so se v drugi polovici leta občutno zvišale cene električne energije na referenčnih trgih, kar se na slovenskem trgu odraža predvsem na dnevnem trgu.

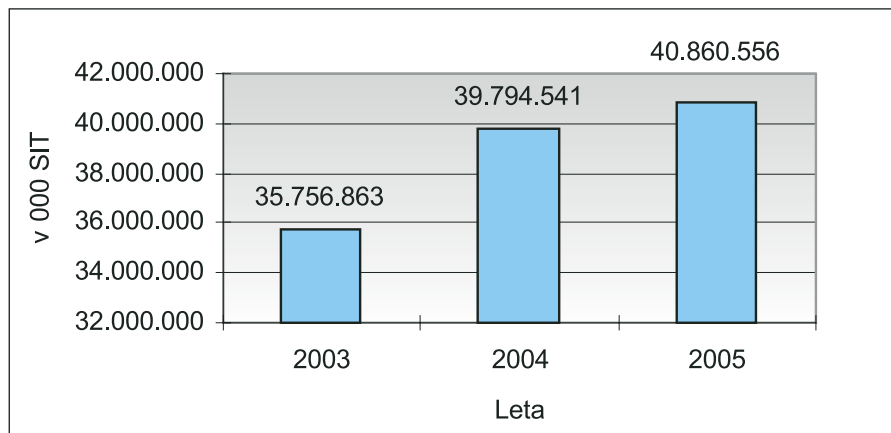
Med notranjimi dejavniki, ki so vplivali na rezultate poslovanja, so bili Gospodarski načrt za leto 2005, Podjetniška kolektivna pogodba z aneksi, nova organizacijska struktura družbe, nova sistematizacija delovnih mest in plačni sistem, Akcijski program za leto 2005 in intenzivno zniževanje stroškov poslovanja na vseh področjih delovanja družbe.

Osnovna značilnost poslovanja družbe Elektro Maribor d.d. v obdobju I. – XII. leta 2005 je, da je v Gospodarskem načrtu za leto 2005 zastavljene cilje dosegla in presegla.

Vsi prihodki družbe v znesku 40.860.556 tisoč tolarjev so glede na dejansko dosežene prihodke v letu 2004 višji za 3 odst. in načrtovane presegajo za 2 odst. Prihodki so višji od načrtovanih predvsem zaradi 4

Odjemalcem električne energije smo prodali 2.096.536 MWh električne energije, kar je za 3 odst. več kot smo načrtovali in za 5 odst. več kot v letu 2004. Kakovost dobave električne energije je bila v skladu z energetskega zakonom in Uredbo o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije. V primerjavi z letom 2004 je bila kakovost dobave električne energije boljša.

Investicijska vlaganja so bila v letu 2005 načrtovana v višini 4.832.664 tisoč tolarjev, realizirana pa so bila v vrednosti 5.205.383 tisoč tolarjev, kar je za 7,6 odst. več kot smo načrtovali in za 17,6

Graf 2: Gibanje prihodkov družbe po letih

▸ Besedilo: **Beno Stern, Pro-Eco d.o.o.,** svetovalec za evropske programe, **Aleš Fukné-Kokot, Tatjana Vogrinec Bugar, Valentina Sabol**
 ▸ Fotografija: **Damjan Poredoš**

Kako financirati R&R iz evropskih nepovratnih sredstev

Sodelavci v EU projektih

Vprašanje financiranja inovativnih podjetij je v Sloveniji še vse preveč prepuščeno stihijskemu nagibu. Seveda se najprej poraja vprašanje, kaj je inovativno ali pa inventivno, in potem, kako take podjeme financirati, da bi z njimi dosegli želene gospodarske učinke. Stalne izboljšave delovnih procesov in metod ter novi produkti so gonilo moderne globalizirane družbe, ki bi brez stalnega napredka zabredla v velike gospodarske in socialne težave.

Danes je tudi v najmanjših podjetjih potrebno natančno opredeliti strateške cilje, operativne cilje in naloge ter si s pomočjo mejnikov nastaviti kontrolne točke in opredeliti instrumente nadzora in ukrepanja. V omenjenem okviru in v okviru proizvodnega procesa opredeljujemo tudi stopnjo inovativnosti oziroma intenzivnost vpeljevanja novih idej v delovni proces z namenom zmanjševanja stroškov poslovanja in maksimiranja ekonomskih, socialnih in okoljskih učinkov.

Financiranje tekočega poslovanja in financiranje raziskav ter inovativnega razvoja je izziv vsakega modernega podjetja, ki se spoprijema s konkurenčno sposobnostjo in trajnostnim razvojem.

Priprava in vodenje evropskih projektov

Projektni management evropskih projektov je bistven faktor uspešnega vodenja, upra-

vljanja, nadziranja in ukrepanja v fazah, ki zajemajo identificiranje projekta, prijavo projekta, pogajanja z evropsko komisijo, koordinacijo projekta in zaključek evropskega projekta.

V podjetju Elektro Maribor smo zaradi spoznanja, da je potrebno črpati nepovratna sredstva, ki so namenjena razvoju, vzpostavili skupino motiviranih perspektivnih sodelavcev, katerih naloga je kontinuirana priprava projektnih predlogov za sofinanciranje iz nepovratnih sredstev EU.

Aleš Fukné-Kokot, kot vodja skupine, in Valentina Sabol ter Tatjana Vogrinec-Bugar se bodo v pripravi in vodenju projektov praktično usposabljali šest mesecev pod mentorstvom Bena Šterna iz podjetja Pro-Eco d.o.o. Bistveni cilj usposabljanja je spoznavanje virov nepovratnih sredstev za sofinanciranje različnih podjetij in spoznavanje politik oziroma usmeritev Evropske unije ter projektnega vodenja v vseh fazah nastanka, vodenja in zaključevanja evropskega projekta. Skupina bo po šolanju sposobna samostojne presoje pri razvrščanju projektnih predlogov na razpise ustreznih finančnih virov, usposobljena pa bo tudi za pripravo projektnih predlogov v skladu s razpisnimi pogoji ali pa pripravo projektov do faze »konzerviranja«. Skupina bo v podjetju postala generator novih projektnih idej in bo usmerjala razvoj novih produktov in storitev v skladu s politikami razvoja v EU in Sloveniji.

Vrste financiranja iz javnih sredstev

Glede na obliko in vsebino naših podjetij obstaja več virov nepovratnih sredstev, iz katerih lahko svoje podjeme sofinanciramo. Na eni strani prijavljamo projekte na razpise oziroma pozive Evropske komisije (centralizirani programi) in na drugi strani na razpise domačih ministrstev (decentralizirani programi), ki črpajo sredstva strukturnih skladov ter kohezijskega sklada in pobud skupnosti.

Strukturna sredstva

Sredstva iz strukturnih skladov in kohezijskega sklada so namenjena dvigu regionalne konkurenčnosti gospodarstva in vzpostavitvi ekonomsko-socialne kohezije evropskih regij. Bistven cilj te kohezije je poenotenje tehnološke razvitosti in socialnega standarda prebivalstva, kar nam bo v Evropi omogočalo povezovanje raziskav in razvoja ter omogočilo skupno delo na daljnosežnih projektih na področjih biotehnologije, nanotehnologije, genomike in medicine.

Končni prejemniki sredstev iz strukturnih skladov so tudi podjetja, ki v okviru razpisnih pogojev kandidirajo za nepovratna razvojna sredstva.

Evropski regionalni razvojni sklad (ERRS) je prvi od štirih strukturnih skladov in s črpanjem sredstev iz tega sklada želimo preko pospeševanja podjetništva, s povečanjem investicij v znanje in tehnološki razvoj, izboljševanjem turističnih produktov ter poenostavitvijo dostopa do lokacij, podatkov in virov financiranja povečati konkurenčnost podjetij. Ostali trije strukturni skladi pa so Evropski socialni sklad (ESS), Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS) ter Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR).

Programi skupnosti

Druga možnost financiranja razvoja in raziskav so komunitarni programi Evropske unije oziroma Programi skupnosti, med katere štejemo predvsem 6. Okvirni program za raziskave in razvoj, Life III, Leonardo da Vinci II, Socrates, e-Vsebine, e-Ten, Intelligent Energy Europe in druge. Sodelovanje v omenjenih programih je namenjeno predvsem raziskavam in razvoju novih produktov, postopkov in procesov ter metod, inovativnim aktivnostim, demonstracijskim projektom, izobraževanju in razvoju novih izobraževalnih metod, prenosu znanja ter izmenjavam.

Podjetja v rasti, prestrukturiranju, novo nastajajoča podjetja ter vsa druga podjetja in institucije imajo možnost financiranja svojih podjetij iz tekočega poslovanja, različnih dolžniških virov in tudi domačih ter evropskih proračunskih sredstev. Podjetja, kot je Elektro Maribor, ki financirajo svoj razvoj in raziskave, proizvodnjo in trženje s pomočjo kombiniranja lastnih sredstev, dolžniškega kapitala in nepovratnih sredstev, zožujejo investicijske cikle in so konkurenčnejša v organizacijskem, tehnološkem in tržnem smislu.

Kdo so sodelavci, ki sodelujejo v projektu?

Aleš Fukné-Kokot, univ. dipl. inž. el., vodja EU projektov

Njegovi prvi začetki v podjetju Elektro Maribor segajo v leto 1984, kjer je kot srednješolski štipendist opravljal prakso v tedanjem TOZD-u Elektro Gradnje in Montaža Maribor in leta 1987 začel opravljati pripravništvo, ki ga je kasneje zaključil v TOZD-u Elektro Remont Radvanje. Po služenju vojaškega roka se je vrnil in nekaj let delal kot elektromehanik.

Po nekaj letih se je vpisal v tedanji program 3+2 na srednji elektrotehniški in računalniški šoli. Leta 1995 se je vpisal še v višješolski program na fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko v Mariboru in leta 2000 diplomiral. Še istega leta se je vpisal v visokošolski strokovni program in leta 2001 diplomiral. Leta 2005 pa je diplomiral še na drugi stopnji. Študijsko pot nadaljuje na podiplomskem študijskem programu »Poslovanje in organiziranje MBA« na ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru, kjer pripravlja magistrskega delo.

»Vsa ta leta sem torej spoznal in se družil z ljudmi različnega profila. Spoznal sem tako rekoč težka elektroenergetska dela, nato kot inženir opravljal delo v pripravi dela in nekaj let bil v pomoč tehničnemu vodji v enoti Elektro Remont Radvanje. Delo sem nadaljeval v oddelku projektivno- načrtovanja.

Začetek leta 2006 pa je bil zame ponovno prelomni čas. Uprava me je imenovala za vodjo EU projektov. Delo je izjemno zanimivo, obširno in koristno lahko uporabljam dosedanje izkušnje. Pri delu v projektni skupini sta mi v pomoč sodelavki Tatjana in Valentina, ker opravljamo naloge, ki smo si jih začrtali, skupaj, kot tim.

Smo torej skupina, ki verjame v uspeh naše službe in bomo v prihodnje sto-

rili vse, da bomo podjetje Elektro Maribor d.d. predstavili tako domačim kot tujim podjetjem v dobri in pozitivni sferi. Vse to pa bomo lahko uresničili, če bomo, drage sodelavke in sodelavci, skupno sodelovali pri pripravi evropskih projektov za črpanje nepovratnih sredstev iz Evropske unije. Junija 2006 vas vabimo na intranetno stran Elektra Maribor, kjer bo mogoče pregledovati vsebine naše strani in aktivno sodelovati ter opisivati projektne ideje.

Kot podjetje se želimo povezovati s partnerji, tvoriti konzorcije in upravičiti vse, kar so in smo ustvarili v 90-letni zgodovini Elektra Maribora.

Torej, drage sodelavke in sodelavci, načrtujmo svojo prihodnost že danes, kajti jutri bo morda prepozno.«

Tatjana Vogrinec-Burgar, univ. dipl. prav.

V družbi Elektro Maribor d.d. se je zaposlila pred dobrim letom. Dela v pravni službi, kjer se srečuje z reševanjem pravnih vprašanj in opravlja različna pravna opravila.

Vključena je v projektno skupino, ki se usposablja za projektne managerje evropskih projektov.

»Koncept delovanja Evropske unije in način črpanja sredstev iz proračuna Evropske unije spoznavamo z velikim veseljem. Kot pravnico me zelo zanima evropsko pravo, saj je to s 1. majem 2004, ko je Slovenija postala članica Evropske unije, postalo del slovenskega vsakdana. Pravni red Evropske unije je postal sestavni del pravnega reda Republike Slovenije. Dejstvo, da je

Slovenija polnopravna članica Evropske unije, nam omogoča, da lahko z dobrimi projekti in izvirnimi idejami, ki so v skladu s politikami Evropske unije, Elektro Maribor d.d. dobi sredstva iz proračuna Evropske unije.«

Valentina Sabol, univ. dipl. ekon.

Po končanem študiju na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru se je pred letom dni zaposlila v Elektru Maribor d.d. kot pripravnica v sektorju nakupa in prodaje električne energije.

»Na samem začetku sem le težko doumela, da so moje sanje postale resničnost, saj sem si vedno želela delati v tako velikem in uspešnem podjetju, kot je Elektro Maribor.

Samo podjetje in sodelavce sem poznala že od prej, saj sem si že v času študija s prakso kakor tudi s počitniškim delom pridobila veliko znanja in delovnih izkušenj, predvsem s področja prodaje električne energije upravičenim odjemalcem. Moram priznati, da mi delo predstavlja velik izziv, saj hočem s svojim znanjem in prizadevnostjo prispevati svoj delež k uspešnem poslovanju celotnega podjetja. Zavedam se, da je predvsem v današnjem času potrebno nujno slediti nenehnim spremembam, zato se vedno veselim novih idej, znanj in izkušenj.

Če bi se morala na kratko opisati, bi lahko rekla, da sem komunikativna, dinamična, vztrajna in samoiniciativna oseba s smislom za delo v skupini. Na življenje poskušam gledati s svetle strani, vsak nov dan pa sprejemam kot nov izziv in novo priložnost.«

Na fotografiji: Tatjana Vogrinec-Burgar, Valentina Sabol, Beno Štern, Aleš Fukné-Kokot

» Besedilo: Karin Zagomilšek

Kdo je kdo v energetiki

Podjetja, ustanove in ljudje v energetiki

Kot v vsaki številki tudi tokrat predstavljamo ključna podjetja in institucije ter osebe na področju elektroenergetike, kjer deluje tudi naša družba – Elektro Maribor.

Tokrat predstavljamo dve instituciji, in sicer Holding Slovenske elektrarne in IREET. Hkrati pa predstavljamo tudi dve ključni osebi: dr. Jožeta Zagožna in mag. ekon., mag. el. Djanija Brečevića.

INSTITUCIJE

Holding Slovenske elektrarne (HSE)

HSE je največji slovenski proizvajalec in trgovec z električno energijo, ki pod svojo streho združuje devet družb v Sloveniji ter tri družbe v tujini.

Združenost hidroelektrarn, termoelektrarn in premogovnika v eno blagovno znamko – Skupina HSE –, poenoteno trženje različnih virov električne energije, skupne naložbe in razvojni projekti, omogočajo vsem družbam skupine večjo prilagodljivost, konkurenčnost in zmanjševanje nevarnosti morebitnih izpadov električne energije ter otipljive sinergijske učinke. HSE je v štirih letih od svoje ustanovitve postal gonilna sila razvoja slovenskega elektro-gospodarstva, z nenehno rastjo in širitvijo na evropske trge pa enakovreden tekmeč največjim in najboljšim v svoji panogi.

(vir: HSE)

IREET

IREET, Inštitut za raziskave v energetiki, ekologiji in tehnologiji, s svojimi storitvami, ki temeljijo na dolgoletnih izkušnjah in odličnem strokovnem

poznavanju energetike, nudi podporo pri strateških in poslovnih odločitvah ministrstvom in podjetjem v energetskem sektorju v Sloveniji. Uspešno se uveljavlja tudi v tujini, saj v okviru mednarodnih raziskav sodeluje z institucijami in podjetji iz EU in republik bivše Jugoslavije.

Poslanstvo inštituta je združevanje skupnih interesov ter iskanje kompromisa med različnimi pogledi na vprašanja, ki se odpirajo pri reševanju problemov pri oskrbi z energijo, varovanju okolja, obnovljivih virov in učinkoviti rabi energije. Tak način dela predstavlja temelj razmišljanja pri pripravi raziskav in analiz. Dejavnost je pozicionirana kot povezava med bazičnim raziskovalnim delom ter praktično orientiranim svetovanjem. Ker so izdelki odraz inštituta, se trudijo za njihovo kvaliteto, politična in ekonomska neodvisnost ter pripadnost zaposlenih pa predstavljajo vrednote, ki opravičujejo zaupanje naročnikov.

V IREET je bilo od leta 1998 do danes izdelanih več kot 135 študij in raziskav za naročnike v Sloveniji in okrog 15 za naročnike iz tujine. Sodelavci se aktivno pojavljajo tudi na energetskih posvetovanjih v Sloveniji, kjer je bilo predstavljenih že več kot 40 referatov in strokovnih prispevkov, ter tudi v tujini.

V zadnjem času izvaja IREET dejavnosti predvsem na področjih:

- pregledi stanja in analize razvoja elektroenergetike, naftnega in plinskega sektorja, premogovništva ter komunalne energetike,
- analize cen in cenovnih razmerij ter izdelava metodologij za oblikovanje in spremljanje cen energentov,
- raziskave na področju varovanja okolja ter svetovanje glede reševanja okoljskih problemov,
- raziskave na področju izrabe obnovljivih virov energije,
- izdelava primerjalnih analiz izvajalcev energetskih dejavnosti ter ocena razvojnih programov, tako z makro kot mikro-ekonomskega vidika.

(vir: IREET)

LJUDJE

Dr. Jože Zagožen, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne

Dr. Jože Zagožen

Dr. Jože Zagožen je leta 1975 diplomiral na Ekonomsko poslovni fakulteti v Mariboru z odličnim uspehom in prejel Kidričevo nagrado za diplomsko delo ter se zaposlil v Gorenju.

Leta 1979 je opravil magisterij, leta 1984 pa doktorat iz ekonomskih znanosti. Leta 1991 se zaposli na Ministrstvu za obrambo RS kot direktor uprave za logistiko. Leta 1996 je izvoljen za poslanca v Državnem zboru in postane predsednik Odbora za gospodarstvo. V letu 2000 je minister za gospodarstvo. Od leta 2001 je zaposlen v družbi Ter d.o.o. Je mestni svetnik v MO Ljubljana, predsednik nadzornega sveta Petrola d.d. in član nadzornega sveta Holdinga javnih podjetij pri MO Ljubljana ter član nadzornega sveta Gorenja d.d.

Od 1. julija 2005 je generalni direktor HSE.

(vir: HSE)

Mag. ekon., mag. el. Djani Brečević,
univ. dipl. inž. el., direktor IREET-a

Mag. Djani Brečević je leta 1982 diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani ter štiri leta kasneje na isti fakulteti uspešno zaključil magistrski študij. Leta 1982 se je zaposlil na Elektroinštitutu Milan Vidmar, v Oddelku za energetiko. V tem času je opravljal tudi naloge asistenta za področje elektroenergetskih sistemov na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani.

Leta 1986 se je vpisal na podiplomski študij poslovne politike in organizacije na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, ki ga je tudi uspešno zaključil. V obdobju od leta 1992 do leta 1996 je bil vodja Oddelka za energetiko na Elektroinštitutu Milan Vidmar. Od leta 1998 je direktor

Mag. Djani Brečević

IREET-a za raziskave v energetiki, ekologiji in tehnologiji.

Aktivno je vpet v slovensko in mednarodno energetske dogajanje. Je član študijskega komiteja SLOKO CIGRE, član štu-

dijske komisije Slovenskega nacionalnega komiteja Svetovnega energetskega sveta – SNK WEC in član izvršnega odbora Slovenskega nacionalnega naftnega komiteja Svetovnega naftnega kongresa – SNNK WPC.

V zadnjih petih letih je sodeloval pri realizaciji skoraj 100 raziskav in ekspertiz s področja energetike in ekologije. Z večjim številom člankov in predavanj na različnih posvetovanjih doma in v tujini je sodeloval pri razreševanju aktualne energetske problematike.

Trenutno je predstavnik Slovenije v študijski skupini Energy Security in Europe, v okviru WEC-a.

(vir: IREET)

↳ Besedilo: **Bojan Horvat, Sebastijan Roudi**   ↳ Fotografije: **www.e-world-2006.com, Jo Michael** in **Borzen d.o.o.**

V prihodnje v nobenem okolju ne bo možno ovirati razvoja konkurence

Sejem E-world energy & water in javna predstavitev prvih ugotovitev Generalnega direktorata za konkurenčnost o stopnji odprtosti trgov s plinom in elektriko v EU

Dinamično dogajanje na trgu z energijo zahteva sprotno prilagajanje sodobnim trendom na področju dejavnosti nakupa in prodaje električne energije. Inovativni pristopi pri trženju, razumevanje dogajanja na globalnem in evropskem energetskega trgu ter obvladovanje različnih oblik tveganj so ključnega pomena za uspešnost in učinkovitost opravljanja te dejavnosti.

Prepoznavanje dobrih pristopov in uveljavljenih rešitev, ki jih na trgu uporablja konkurenca, nam lahko precej koristi pri

snovanju lastne, izvirne poti razvoja tržne dejavnosti. Obisk strokovnega sejma, kot je E-world: Energy & Water, ob sočasni udeležbi na konferenci, daje dokaj aktualno sliko dogajanja na trgu z električno energijo.

Kot že leta poprej smo se tudi letos odločili, da obiščemo sejem – petič zapovrstjo – in se tako v množici 12.600 obiskovalcev sami seznanimo z novostmi na področju trženja električne energije in komplementarnih storitev. Kot je zapisano na spletni strani sejma, je ta postal 'centralno mesto, kjer se srečujejo tisti, ki v energetiki odločajo'. Število razstavljalcev, tako kot tudi število obiskovalcev, narašča iz leta v leto. Med obiskovalci je opazen izrazito visok (97 odst.) delež strokovnjakov. Spremljevalnega kongresa se je udeležilo več kot 2.500 poslušalcev. Ker je bila letos država-partnerica sejma Norveška, se je na sejmu pojavil tudi norveški prestolonaslednik Haakon, ki je sejem skupaj z gospodarsko ministrico zvezne dežele Severno Porenje-Vestfalija tudi odprl. V priložnostnem govoru ni pozabil omeniti Norveške kot pomembne države na področju oskrbe z energijo in pomen tesnej-

Na sejmu

šega sodelovanja pri gradnji energetske infrastrukture, za čim boljše energetske prihodnosti Evrope.

Na sejmu so se predstavili skoraj vsi, ki v Evropi in Nemčiji kaj pomenijo. Vse več poudarka dajejo na zaokrožanje ponudbe različnih energentov in storitev. Prav tako je opazen poudarek na ekonomiji obsega, ki so jo dosegli ali pa jo poskušajo doseči s prevzemi družb v novih članicah EU in z vzpostavitvijo strateških partnerstev. Verjetno se tudi slovenska podjetja temu v prihodnje ne bodo mogla popolnoma izogniti, zato je prisotnost Borzena, edinega

slovenskega razstavljalca, moč razumeti kot neko napoved prihodnjih časov.

Kongres, ki poteka vzporedno s sejmom, je tudi letos postregel z zanimivimi temami. Glede na problematiko, s katero se trenutno ukvarjamo v sektorju za nakup in prodajo električne energije, smo izbrali temi, ki se ukvarjata s konkurenčnimi marketinškimi in prodajnimi strategijami ter z zavarovanjem tveganj pri oblikovanju kupoprodajnih energijskih pogodb v elektro gospodarstvu.

Osnovno sporočilo predavateljev prve teme je bilo, da trg v pravem pomenu besede v večini primerov dejansko ne obstaja, saj je moč lokalnih monopolistov in lobijev zelo velika, vstop novih konkurentov na območja, ki jih obvladuje lokalni monopolist, pa je skoraj nemogoč. Reševanju tega problema bi po mnenju nekaterih strokovnjakov v EU morali dati večji poudarek. Prav tako ni moč vseh strategij in njihovih udeležencev dobesedno preslikati iz enega okolja v drugega, saj ima še tako mali trg svoje značilnosti in posebnosti. Poseben problem pri trženju v razmerah nenehnega naraščanja cen energije in omejene konkurence pa predstavlja tudi različna raven poznavanja problematike oskrbe z energijo pri različnih skupinah kupcev. Predstavitve in razprave so imele precejšen pečat zapletov pri oskrbi Ukrajine z zemeljskim plinom, ki so nakazali, kako ranljiva je Evropa zaradi njene velike energetske odvisnosti. Tako so nekateri razmere nekonkurenčnosti na trgu postavljali v drugi plan.

V okviru tematike obvladovanja tveganj, ki izhajajo iz kupoprodajnih odnosov in

pogodb pri nakupu ter prodaji energije, je skupina raziskovalcev s švicarske univerze v St. Gallnu pod vodstvom prof. dr. Karla Frauendorferja predstavila svojo metodologijo in rešitev, ki bo v kratkem dobila komercialno obliko. Z našega zornega

kota je tematika zanimiva predvsem zaradi tega, ker smo v lanskem letu nabavili podobno programsko orodje in ga lahko na ta način primerjamo z drugimi. Prav tako pa različna razmišljanja in pristopi pri reševanju enake problematike širijo obzorje našega razmišljanja in iskanja ustreznih odgovorov na vsakodnevne izzive pri trgovanju z električno energijo. Vse večja negotovost in nestabilnost energijskih trgov bo v prihodnje zahtevala dosti več analitičnega dela in različnih scenarijev, ki bodo osnova za sprejemanje dobrih odločitev pri nakupu in prodaji električne energije. Iskanje in uporaba različnih metod in orodij je tako postala naša trajna naloga, če želimo tudi v prihodnje ostati na vrhu slovenske konkurence na področju prodaje električne energije skoraj vsem skupinam kupcev.

Bližina javne predstavitve prvih ugovoritev Generalnega direktorata za konkurenčnost o stopnji odprtosti

trgov s plinom in elektriko v EU, ki je bila 16. februarja v Bruslju, in sodelovanje našega podjetja v raziskavi je bila povod za udeležbo iz našega podjetja. Predstavitve sta se udeležila Tomaž Orešič, član uprave, in Bojan Horvat, direktor sektorja za nakup in prodajo električne energije. Pred nabito polno dvorano in polnim preddverjem je komisarka Generalnega direktorata za konkurenco gospa Neelie Kroes s svojimi sodelavci, komisarjem za energijo gospodom Andrisom Piebalgom, in članom Komisije za okolje gospodom Stavrosom Dimasom, predstavila ugotovitve raziskave. V raziskavi identificirane ovire, ki preprečujejo normalno delovanje trga, je moč v osnovi strniti v petih točkah:

- koncentracija tržne pozicije,
- vertikalna integracija kot vstopna ovira,
- drobljenje trga,
- netransparentnost in
- oblikovanje cen.

Ugotovljeno je bilo, da je večina trgov še vedno zelo koncentriranih znotraj nacionalnih meja, da na teh trgih vertikalno povezana podjetja preprečujejo vstop novim udeležencem, da je zaradi tega trg razdrobljen, v glavnem na nacionalni in ponekod celo na regionalni ravni, da na trgu ni dovolj pravočasnih in zanesljivih informacij, ki bi omogočile konkurentom in potrošnikom normalno odločanje in izbiranje, in da cene diktira peščica velikih podjetij. Da bi to stanje spremenili, bo Komisija v prihodnje posvetila več pozornosti spremembam in dopolnitvam zakonodaje na področju združevanj in prevzemov, državnim pomočem pri investicijah, sprožila bo preiskave v primerih, kjer obstaja sum o kartelnih dogovorih, pregledala bo dolgoročne prodajne pogodbe in postopke oblikovanja cen. Prav tako se bo Komisija zavzela za spoštovanje in popolno uveljavitev sprejetih smernic v okviru nacionalne zakonodaje v državah članicah in na ta način zagotovila hitrejše oblikovanje enotnega trga, kar je bil tudi osnovni cilj liberalizacije trgov s plinom in elektriko.

Glede na povedano lahko sklepamo, da v prihodnje v nobenem okolju ne bo možno ovirati razvoja konkurence na tako enostaven način, kot je to sedaj. To velja tudi za slovenski trg, ki ga trenutno obvladuje HSE kot združba večine proizvodnih podjetij. To pomeni, da bo v prihodnje potrebno več investirati v čezmejne povezave s ciljem zagotavljanja delovanja enotnega trga in nedvomno tudi uskladitve regulatornega okvira na ravni Evropske skupnosti.

Razstavni prostor Borzena

» Besedilo: **Karin Zagomilšek** » Fotografija: **MEDIAspeed – Urban Lavrenčič**

Osebni odnos – najpomembnejše orodje odnosov z zaposlenimi

Elektro Maribor gostitelj 9. srečanja komunikatorjev omrežne skupine 02

Na 9. srečanju komunikatorjev omrežne skupine 02, ki je v aprilu potekalo na sedežu podjetja Elektro Maribor, se je zbralo več kot 30 strokovnjakov iz stroke odnosov z javnostmi (OJ). Komunikatorji so sodelovali na okrogli mizi o internem komuniciranju, ki jo je vodila Jana Bogdanovski. Gostje so bili Darinka Pavlič Kamien, Branko Medik, Božena Steiner in Viktor Vild.

Srečanje je otvoril Tomaž Orešič, član uprave Elektra Maribor, z nagovorom in pozdravom udeležencem. V nagovoru je poudaril pomembnost odnosa z zaposlenimi in predstavil komunikacijske kanale, ki jih uporabljamo v Elektru Maribor.

Jana Bogdanovski iz Imelde Ogilvy je povedala, da so zaposleni glasniki vsakega podjetja, vendar so med vsemi javnostmi najbolj zapostavljeni. Motivirani, navdušeni zaposleni so pomembni tudi zato, ker zmanjšujejo stroške.

Darinka Pavlič Kamien, vodja službe za odnose z javnostmi pri Telekomu Slovenije, je predstavila ukrepe, ki so jih izvedli, da je njihova klima iz slabe postala nadpovpreč-

Praktiki OJ v Elektru Maribor

na. Omenila je tri stebre internega komuniciranja, ki so jih vzpostavili, in vsebine, namenjene zaposlenim, ki so jih vsebinsko in po pomenu ločili z barvami.

Viktor Vild, poslovni sekretar v Zavarovalnici Triglav, OE Murska Sobota, je poudaril njihov interni slogan, »dajmo se motiti«, katerega bistvo je dostopnost vodilnih kadrov, ko jih zaposleni potrebujejo. Predstavil je tudi zanimivo interno komunikacijsko orodje, ki ga uporabljajo in ga imenujejo potni list. Oblikovno je zelo podoben pravemu potnemu listu, njegova vsebina pa je poslanstvo, vizija, vrednote, kultura, slogan, filozofija podjetja in po procesih zbrani cilji enote. Prostor pa je tudi za cilje, ideje, predloge posameznika. Vsak novo-zaposleni dobi potni list in hkrati podpiše izjavo o realiziranju vizije.

Božena Steiner, vodja razvoja kadrov v Premogovniku Velenje, je poudarila, da zaposleni veliko informacij dobijo od svojih vodij. Prav zato pa je pomembna njihova motiviranost. Povedala je, da so uvedli displaye v prizivnici, pred vstopom v rudnik,

kjer se rudarji lahko seznanijo z aktualnimi informacijami. Ker je varnost bistvenega pomena, so uvedli brošuro 10 zapovedi za varno delo, ki jo zaposleni dobijo skupaj s plačilno kuverto.

Branko Medik, sekretar Območne organizacije Sindikata kovinske in elektroindustrije za Podravje, je predstavil svoj vidik komuniciranja z zaposlenimi in poudaril, da neinformiranost in negotovost vedno prinašata dvome in težave, zato je iskreno in pravočasno informiranje zaposlenih, tudi o težavah, bistveno. Predlagal je, da bi se tudi v zakon o delovnih razmerjih zapisalo, da je dolžnost delodajalca informirati svoje sodelavce.

Vsi gostje pa so se strinjali, da je še vedno najpomembnejše orodje odnosov z zaposlenimi osebni odnos. Poudarili so, da je pomembno informiranje in poslušanje ter dajanje povratnih odgovorov. Pomembno pa je tudi, da gre vodstvo med ljudi, se z njimi rokuje, pogovarja, saj zaposleni tako dobijo večji občutek vpletenosti in pripadnosti.

Udeleženci okrogle mize z gostiteljico

Obnovljivi viri

Podpis pogodbe s proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov

Vse večja poraba energije povzroča negativne vplive na okolje, ki se kažejo v obliki velikih emisij toplogrednih plinov pri proizvodnji električne energije. Zaradi preprečevanja nadaljnjega zviševanja teh emisij in s tem negativnih vplivov na okolje je kar nekaj držav podpisalo Kyotski sporazum in na njegovi osnovi sprejelo nacionalne načrte.

V vseh primerih je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov (OVE) tista, ki lahko v prihodnosti pomembno prispeva k doseganju postavljenih okoljskih ciljev. Tega se zavedamo tudi v našem podjetju in v naš energijski portfelj poskušamo vključiti večji delež električne energije, proizvedene iz OVE.

Posamezni primeri iz bližnje preteklosti, ko smo z nekaterimi proizvajalci iz OVE sklenili večletne pogodbe za neposreden odkup po dogovorjeni tržni ceni, so vzbudili pozornost tistih, ki proizvajajo in prodajajo energijo po načinu zagotovljenega odkupa od kvalificiranih proizvajalcev. Tako so člani Društva proizvajalcev v malih hidroelektrarnah »Štajerska Drava« v začetku tega leta izrazili željo, da bi dotedanji način odkupa prilagodili trenutnim možnostim

Podpisniki pogodb

in razmeram na trgu. Njihovim željam smo prisluhnili in v mesecu marcu uskladili obliko in vsebino nove kupoprodajne pogodbe ter jih 13. aprila med krajšo svečanostjo tudi podpisali.

Ob tej priložnosti, ko so se zbrali večina članov društva, direktor sektorja za nakup in prodajo električne energije Bojan Horvat in vodja službe za trgovanje mag. Matjaž Jaušovec, je predsednik društva gospod Roman Verdenik med drugim poudaril, da podpis teh pogodb ne smatrajo zgolj kot navaden kupoprodajni odnos, temveč bolj kot nov korak na poti trajnega partnerstva. Partnerstvo naj temelji tudi na izmenjavi

strokovnih mnenj in izkušenj, pomoči pri iskanju novih rešitev na področju OVE in zakonodaje, ki to področje ureja. Bojan Horvat je idejo podprl in predlagal, da društvo prevzame iniciativo na področju tematike, ki bi jo poskušali reševati skupaj, saj je prepričan, da je pred nami čas, ko se bo potrebno do nadaljnjega razvoja OVE v slovenskem prostoru opredeliti bolj konkretno in na novo.

Svečanost se je zaključila s kosilom, ki so ga organizirali člani društva v gostilni Štajerc, v prijetnem vzdušju in ob neformalnem pogovoru.

Razgovori z upravo

Razgovori z upravo bodo, kot že ustaljeno, potekali vsak 2. ponedeljek v mesecu, med 16:00 in 17:30. Za razgovor je potrebna le predhodna najava v tajništvo uprave na tel. št. 111 ali 251.

Razgovori bodo: 10. julija, 21. avgusta in 11. septembra.

» Besedilo in fotografije: **Boštjan Rous**

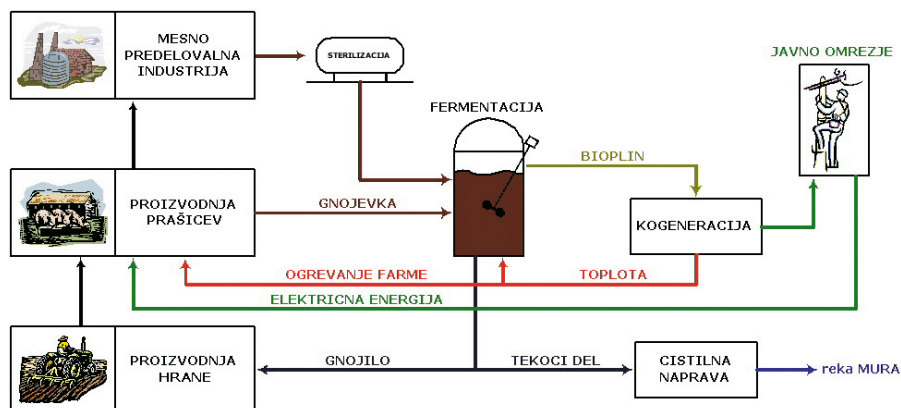
Prihodnost je obnovljiva

Biomasa za čistejšo okolje

Zgodovina človeštva je pokazala, da brez lahko dostopne in razpoložljive ter poceni energije ni razvoja. Čeprav so fosilni viri energije – premog, nafta in plin – nadomestili les in moč ljudi oziroma živali šele pred približno tremi stoletji, je danes že jasno, da s temi viri razvoja ne bomo mogli napajati še naslednja tri stoletja.

Fosilna goriva so viri energije, ki potrebujejo milijone let za nastanek, kar pomeni, da se ne obnovljajo tako hitro, kot jih mi dandanes trošimo. To osnovno pomanjkljivost fosilnih goriv rešujejo t. i. **obnovljivi viri energije (OVE)**. Njihova najpomembnejša lastnost je, da jih je v naravi dovolj in da jih bodisi nikoli ne zmanjka, bodisi se obnovljajo dokaj hitro. Naslednja pomembna lastnost je, da so porazdeljeni dokaj enakomerno, kar pomeni, da ima skoraj vsaka država na voljo kakšnega od obnovljivih virov energije. Tretja lastnost OVE je, da njihova raba onesnažuje okolje in škoduje družbi bistveno manj kot raba fosilnih goriv.

Med obnovljive vire energije spadajo: energija biomase, neakumulirana sončna ener-

gija, energija vodotokov, energija vetra in geotermalna energija.

Ker so ostali obnovljivi viri energije znani in se za pridobivanje energije že uporabljajo (predvsem energija vodotokov), se osredotočimo na biomaso.

Biomasa je biorazgradljiva frakcija izdelkov, ostankov in odpadkov iz kmetijstva (vključujoč rastlinske in živalske substance) ter gozdarstva in lesne industrije, kot tudi biorazgradljiva frakcija industrijskih in ko-

munalnih odpadkov, katerih energetska uporaba dovoljujejo predpisi o ravnanju z odpadki.

Iz biomase se pridobiva bioplin, s katerim nato poganjamo kogeneracije – soproizvodnja električne energije in toplote. Tako proizvedeno energijo lahko oddajamo v električna omrežja ali pa v sisteme daljinskega ogrevanja.

Prav zaradi zgoraj navedenega je podjetje KG Rakičan – Ekoteh d.o.o. na lokaciji prašičje farme Nemščak v občini Beltinci v sklopu novozgrajene čistilne naprave, zgradilo bioplinarno za proizvodnjo bioplina iz koruzne mase, gnojevke in stranskih živalskih produktov in energetski center za kogeneracijo toplotne in električne energije iz bioplina. Predvidena električna moč kogeneracije bo cca 1,3 MW. Proizvedeno pa bo predvidoma 9.500.000 kWh električne energije na leto, ki bo oddana v naše SN omrežje. Toplotna energija iz kogeneracije se bo uporabila za ogrevanje gnilišč bioplinarne, pripravo pare za sterilizacijo odpadkov iz klavnice in ogrevanje hlevov farme.

Ker je v Prekmurju v pripravi še več takšnih objektov in ker se bodo tudi ti objekti vključili v naša omrežja, jim bo potrebno posvetiti večjo pozornost ter dodatno izobraževati naše sodelavce, ki se bodo z njimi pri svojem delu srečevali. Hkrati pa bodo takšni objekti pripomogli tudi k čistejšemu okolju in s tem lepši prihodnosti naše dežele.

Bioplinarna prašičje farne Nemščak

» Besedilo: **Jurij Tretjak** » Fotografija: **Karin Zagomilšek**

Preudarno, argumetirano in odgovorno

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Kar nekaj časa je minilo od zadnjega sindikalnega prispevka v našem glasilu. Pa ne zaradi tega, ker ne bilo kaj pisati, marveč preprosto zato, ker ni bilo dovolj časa in ker je tudi ostala redna opravila potrebno izpeljati kar se da dobro in uspešno.

V tem prispevku zgolj želim na glas razmišljati o bližnji prihodnosti, obdobju, ki je pred nami; vsaj do konca leta 2006. Ne gre za navadno demagogijo in ne za nabiranje kakršnihkoli točk. Gre enostavno za to, da se danes vsi zaposleni premalo zavedamo predvidenih sprememb, ki so pred nami. Človek postane kar malo žalosten in razočaran, ko ugotavlja, da postaja pasivnost zaposlenih že kar breme, ki temelji na splošni trditvi, »da tako ali tako ne moremo nič narediti in da bodo že drugi odločili, kako in kaj«.

Res je, da bodo lastniki odločali, kako in kaj, vendar želim poudariti to, da je pred vsako odločitvijo vedno dana možnost povedati in oblikovati svoje stališče, ki mora temeljiti na argumentih in ugotovitvah. Ne gre za odločitve, kjer vsi zaposleni preko svojih izvoljenih predstavnikov enostavno soglašajo z vsakim predlogom, gre za utemeljitve, ki morajo imeti svojo osnovo v teži argumentov in analiz.

Svoj glavni adut premalo uporabljamo. To je naša dejavnost – dobava električne energije, ki je hrbtenica gospodarstva, in ostale storitve, za katere smo v preteklem obdobju dokazali, da jih izvajamo na visoki strokovni in konkurenčni ravni.

Izvajanje vseh dejavnosti pa ni neka imaginarna zadeva, pač pa za vsem stojijo vsi zaposleni, ki se še kako zavedajo svoje odgovornosti, kot se tega zaveda tudi uprava družbe. Jasno nam je, da drug brez drugega ne moremo in da je edina pot k uspešnemu poslovanju podjetja pot dialoga in dogovora.

Pred nas, socialne partnerje (sindikat in svet delavcev), bodo postavljeni konkretni predlogi v zvezi z reorganizacijo družbe na makro in nenazadnje na mikro nivo-

ju, zato bodo člani obeh organov z veliko mero odgovornosti soodločali in s svojimi predlogi postavili trdne temelje za skok v leto 2007.

Da bo lahko odprtje trga z električno energijo zaživel v juliju 2007 in da bo zagotovljena socialna varnost zaposlenih, bo potrebno v letošnjem letu kar krepko pljuniti v roke, močnejše in tesneje strniti vrste ter v skladu z dogovorom o sodelovanju sindikata in sveta delavcev enotno zastopati stališča, ki bodo v korist vseh zaposlenih.

Zakaj vse zgoraj omenjeno? Kratkoterminalno zato, da se prebrodi neodločnost, pasivnost, samovšečnost, neargumentiranost in še kaj. Preprosto zato, da smo sedaj, ko nam je bila dana možnost izbire svojih članov v oba organa, izbrali in izvolili delavce, ki bodo z dušo in telesom za ohranjanje že pridobljenih pravic zaposlenih v naši družbi. Jasno mi je, da ni nobenega vzorčnega in idealnega dream teama, ki bi s čarobno palico čez noč reševal kar vse povprek. Jasno mi je, da ne bomo nikoli rešili vseh morebitnih problemov, ker se problemi in težave pojavljajo sproti. Prepričan pa sem, da bomo lahko v veliko zadovoljstvo večine zaposlenih na koncu leta le potegnili črto pod opravljenimi nalogami in rekli: »No, pa smo le uspeli!«

V sindikatu bomo veseli vsake spodbude, predloga, kritike in sugestije, ki bi nam olajšala delo in služila za pripravo argumenta, s katerim bomo želeli doseči dogovore z upravo družbe. Že zaradi vzpostavljenega tradicionalnega posluha uprave in njene

pripravljenosti za reševanje v preteklosti izpostavljene problematike me preveva dober občutek v zvezi s predvidenimi spremembami. Res je tudi, da bomo s člani obeh organov morali sami oblikovati ekipe ali delovne skupine, ki se bodo ukvarjale s točno določenimi posameznimi področji.

Kot zanimivost in informacijo naj omenim, da se ravno v tem času pripravlja sprememba energetskega zakona, da je v etru terminski načrt za izvedbo projekta SODO, da so podani osnutki poslovnega načrta SODO, da je v obrisih predlog možnosti izključitve uporabe predpisov o javnih naročilih za naročila storitev, blaga in gradenj med SODO in distribucijskimi podjetji, da je na zahtevo SDE Slovenije na temo SODO bila okrogla miza s predstavniiki ministrstva za gospodarstvo, uprav distribucijskih družb, predstavnikov svetov delavcev, predstavnikov Direktorata za energetiko in s predsedniki Sindikatov distribucijskih družb.

Dela bo očitno več kot dovolj, potrebno bo samo še dovolj dobre volje in zagnanosti bodočih izvoljenih predstavnikov v omenjene organe, da bodo lažje presojali in odločali.

Naj zaključim. Ob volitvah v svet delavcev želim vsem kandidatom čim več uspeha, vsem bivšim zaposlenim delavcem Elektra Maribor in vsem zaposlenim pa iskrene čestitke ob prazniku dneva državnosti.

Jurij Tretjak,
predsednik Sindikata Elektra Maribor

Na seji IO sindikata, 24. 5. 2006: Branko Štancer, Tomaž Orešič in Stanislav Vojsk

» Besedilo: Irena Gajžler

Združitev dveh sindikalnih enot v eno

Sindikalni enoti Remontne delavnice Radvanje ter Gradnje in Montaža Maribor združeni v SE Elektro Gradnje in remont

Že kar nekaj časa je od tega, ko sta se zaradi nove reorganizacije podjetja združili enoti Remontne delavnice Radvanje ter Gradnje in Montaža Maribor v novo enoto SE Elektro Gradnje in remont. Temu postopku sta v letošnjem letu sledili tudi obe sindikalni podružnici, ki, združeni v podjetju, predstavljata s 103 člani drugo največjo sindikalno skupino.

O združitvi se je sklepalo v mesecu aprilu 2006 na občnem zboru, ki je potekal v dveh delih, ter sprejelo soglasni sklep, da se obe sindikalni skupini združita v eno in nadalje poslujeta pod imenom SDE Podružnica Elektro Gradnje in remont, Veselova 6.

Svojih dolžnosti in obveznosti sta bila razrešena dosedanja sindikalna zaupnika g. Jože Veltrusky in Edvard Kranjc.

Za novo sindikalno zaupnico je bila izvoljena Irena Gajžler, za njenega namestnika pa Rudi Ovčar.

Za blagajničarko je bila izvoljena Lidija Kocijančič.

Nadzorni odbor pa sestavljajo: Maksimiljan Preh, predsednik, Drago Nipič, član, in Branko Žel, član.

» Besedilo in fotografija: Karin Zagomilšek

Posameznika opisujejo dejanja, ki jih naredi, in ne besede, ki jih izgovori

Marko Himmelreich, referent za dostop do omrežja

Marko Himmelreich

Na Elektru Maribor si že nekaj časa. Povej nam, kaj so tvoje delovne naloge oziroma zakaj bi te nekdo poklical?

Kot referent v službi dostopa do omrežja zbiram in obdelujem razne podatke, posredujem podatke dobaviteljem električne energije, na podlagi vložene potrebne dokumentacije izdelam in skrbim za pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja, izdelujem razne analize, pomagam pri izdelavi gospodarskega načrta, rešujem pritožbe in reklamacije odjemalcev, testiram in predlagam rešitve za razvoj raznih aplikacij, ki jih uporabljamo v naši službi, sodelujem pri urejanju baze podatkov s pravilnim določanjem odjemne skupine, obratovalnih ur ter izgub, itd.

V službi dostopa urejamo dostop in odkup za proizvajalce električne energije, izvajamo kontrolo računov za obvezen odkup od kvalificiranih proizvajalcev, kon-

trolo računov ELES-a, Borzna, Agencije za energijo ...

Poleg vsega tega pa se še ukvarjamo z razvojem službe in odpiranjem trga z električno energijo.

Kakšne izkušnje prinašaš s seboj?

Oktobra 2003, ko sem prišel v Elektro Maribor na opravljanje obvezne prakse v okviru fakultete, sem bil brez izkušenj na področju dela, ki se opravlja v dostopu do omrežja. Ker pa se rad kaj novega naučim, sem se trudil čim prej dobiti izkušnje in potrebno znanje na tem področju. Zdaj opravljam delo referenta za dostop do distribucijskega omrežja, kjer se z vztrajnostjo in natančnostjo skupaj s sodelavci trudim da je delo kljub vedno večjem obsegu opravljeno kvalitetno.

Kakšno je delovno okolje, sodelavci?

V prijetnem delavnem okolju je počutje zmeraj dobro. S sodelavci se dobro razumem in sodelujem, zato je delo še toliko lažje in bolj tekoče.

Kaj pa tvoji hobiji? Kaj počneš v prostem času, kaj te veseli?

V prostem času se najraje ukvarjam s športnimi aktivnostmi. Rad imam vse oblike športa, med njimi pa prevladujejo nogomet, smučanje in kolesarjenje.

Kako pa bi opisal samega sebe?

Sem delaven in rad poprimem za vsako delo, ki mi je naloženo, ter ga tudi kvalitetno opravi. Želim pa si, da me vsak spozna skozi svoje oči, saj vsakega posameznika opisujejo dejanja, ki jih naredi, in ne besede, ki jih izgovori. Imam pa v življenju zastavljene cilje, ki jih bom dosegel kljub morebitnim oviram.

Še kakšno sporočilo sodelavcem v Elektru Maribor?

Povprečni ostajajo povprečni zato, ker ne naredijo več od povprečja.

» Besedilo: **Mira Orož** » Fotografija: **Boris Ukmar**

Od popisovanja števcov do telemetrije

Matej Črešnar, sistemski inženir števnih meritev

Lani poleti je postal za določen čas naš novi sodelavec tudi Matej Črešnar. Bil je med tistimi srečnejši, ki so ob novem letu dobili pogodbo za nedoločen čas.

Razporejen je na delovno mesto z nazivom sistemski inženir števnih meritev. Niti predstavljati si ni znal, kakšno bo delo, ki naj bi ga opravljal. Sedaj pa ureja komunikacije oziroma telemetrijo, izvaja zamenjave števnih garnitur in predelave merilnih mest. Skromno prizna, da se še vedno uči, kljub temu pa opazi, da se bo moralo še marsikaj spremeniti.

Delo ga veseli in ker se z večino sodelavcev dobro razume, prihaja v službo z zadovoljstvom.

»Zagotovo je oče tisti, ki me je navdušil za ta poklic. Sprva sem se odločil za elektroniko in opravil tudi pripravništvo. Zaradi težav z zaposlitvijo sem se prekvalificiral na energetiko. Ob delu sem končal še sre-

Matej Črešnar

dnjo tehniško šolo. Ko so lani podeljevali diplome ICES sedmi generaciji programa Elektroenergetika, sem bil med njimi. Sicer pa sem več kot deset let popisoval električne števce, kar mi danes zelo pomaga. Dobro sem spoznal teren v ruškem rajonu, z vztrajnostjo pa najdem vsak števec tudi v drugih okoljih.«

Ko ga povprašam po hobijih in prostem

času, se najprej nasmeje. Seveda se takoj spomni, da ga je do sedaj bilo bolj malo. Poleg službe je še pridno študiral. Morda zato pri sedemindvajsetih še ni vezan ...

»Če bi moral opisati sebe, bi rekel, da sem tih in miren. Ukvarjam se z nastavitvami računalniških programov, poslušam glasbo in kolesarim.« Med pogovorom še izvem, da je edinec. Ko beseda nanese na mamo, se mu glas rahlo zatrese v skrbi za njeno zdravje. Tako spoznam še eno njegovo dobro lastnost, poleg vljudnosti, ustrežljivosti, skromnosti je ta fant še čustven.

Posebne sporočila za sodelavce nima. Realno gleda na svet, zato ve, da je z enimi lažje sodelovati kot z drugimi. Verjamem, da bo z vztrajnostjo dosegel vse cilje, ki si jih je zastavil. Razumevanje in pomoč sodelavcev pa bi mu omogočili, da bi teoretično znanje čim prej začel tudi samostojno uporabljati.

» Besedilo in fotografija: **Bernardka Kos**

Nikoli nisem niti razmišljal o drugačnem poklicnem poslanstvu

Klemen Kramberger, monter

Klemen Kramberger je najmlajši zaposleni delavec v OE Ptuj. V elektroenergetski vrsti je kot električar stopil pred dobrim letom. Pri svojih 21. letih se pri delu sooča s številnimi izzivi, kot so čedalje večja kakovost storitev na področju oskrbe z električno energijo, racionalna raba sredstev in materiala, hitra, varna, konkurenčna izvedba del ter spoštljiv in varovalen odnos do narave, v kateri deluje večina svojega delovnega časa.

Zase pravi, da je povsem običajen fant, da ima rad svoj poklic. Želi si, da bi imel možnost nadaljevati šolanje ob delu in si

Klemen Kramberger

tako poglobiti znanje o elektroenergetiki, za katero ga je navdušil oče Vilko, ki je prav tako zaposlen v enoti Ptuj.

V podjetju Elektro Maribor si zaposlen leto in pol. Povej nam, kaj so tvoje delovne naloge?

Delam v skupini petih monterjev. Naš delovni dan se začne z jutranjo razporeditvijo nalog. Vsako jutro očistim kombi, nato se skupaj s sodelavci odpeljem na dodeljeni teren. Spotoma si kupimo malico. Ob prihodu na določeno mesto se dogovorimo, kaj bo kdo delal. Opravljam različna dela, kot so posamezni izkopi tras, postavitve oporišč, montaža elektroenergetskih elementov, napenjanje vodnikov, polaganje kablov in razna vzdrževalna dela obstoječih omrežij. Pri plezanju na drog je potrebno veliko previdnosti. Težko rečem, da je

nekaj samo moje delo, saj vsaka zadolžitve zahteva usklajeno sodelovanje celotne skupine.

Kakšne izkušnje si dobil v tem času?

Izkušnje so najpomembnejši del mojega dela, saj bi vsaka napaka lahko bila vzrok za telesno poškodbo ali materialno škodo. Zelo pomembno je poznavanje delovanja elektroenergetskih elementov in naprav, zato dvomim, da bi takšno delo kvalitetno in odgovorno opravljal nekdo izven naše stroke in izobrazbe. V tem letu in pol sem se moral naučiti in osvojiti vsa montera in tudi gradbena znanja, saj so skupine številčno vedno šibkejše. Vsak sposoben in priden sodelavec je zato zlata vreden in težko nadomestljiv, je del celote.

Katera delovna naloga ti povzroča največ težav?

V začetnem obdobju zaposlitve me je vedno stisnilo pri srcu, ko sem moral splezati na drog. Sedaj sem se temu že privadil in delo na višini mi ne povzroča nobenih težav. Še vedno pa mi je neresljiva težava

zemeljski izkop trase v kamnino lapor, ki je je v Halozah največ. V takih primerih tudi lomilni drog ne zaleže dosti. Najtežje je terensko delo v poletnih mesecih, zaradi vse večjih temperatur mimogrede dehidriraš, pa še opaziš ne takoj. Škoda, da je podjetje prenehalo oskrbovati terenske delavce z vodo, saj se ljudje na splošno premalo zavedamo, kako pomembno je za zdravje pitje zadostnih količin vode. Menim tudi, da so čevlji, ki jih nosimo pozimi, neprimerni za poletje, ker se noge v njih izredno potijo. Želim si, da bi nam moje podjetje prisluhnilo in nam priskrbelo ustrezno obutev in oblačila za vse bolj vroča poletja.

Kako se počutiš v enoti Ptuj?

Kaj meniš o delovnem okolju, sodelavcih?

V delovnem okolju se dobro počutim. Sodelavci mi pri težjih fizičnih delih radi priskočijo na pomoč in mi razložijo, če kaj ne razumem. Svoje delo imam rad, nena zadnje me je zanj, že kot otroka, navdušil oče, ki je električar z dušo in telesom.

Kaj pa tvoji hobiji? Kaj počneš v prostem času, kaj te veseli?

Rad kolesarim in pogledam kakšen dober film, ki si ga prinesem iz videoteke. Uživam v vožnji z mini motom, zato se s prijateljem večkrat odpeljem na kartodrom Hajdoše, kjer si dam duška. Ob vikendih se z družbo odpravimo v diskoteko Super Li v Ptuj.

Še kakšno sporočilo sodelavcem v Elektru Maribor?

Želim vam čim manj kompliciranih terenov, čim boljše sodelovanje in medsebojno razumevanje.

Kaj bi postal, če bi se še enkrat moral odločiti o poklicni poti?

Zagotovo električar, saj sem odrasel ob očetu, ki me je s tem poklicem zasvojil.

Že kot majhen otrok sem ga opazoval pri delu, ga oponašal v otroških igrah in nikoli nisem razmišljal o drugačnem poklicnem poslanstvu. Svoje znanje želim nadgrajevati in ga izpopolnjevati v nadaljnjem izobraževanju.

↳ Besedilo in fotografija: **Karin Zagomilšek**

Najdete ga na telefonskih številkah 181 in 188

Aleš Kramberger, informatik

V Elektru Maribor si že nekaj časa. Povej nam, kaj so tvoje delovne naloge oziroma zakaj bi te nekdo poklical?

Ja, v Elektru Maribor sem zaposlen že skoraj polna tri leta. Moje delovne naloge na delovnem mestu informatik so predvsem reševanje računalniških težav, ki jih imajo naši uporabniki pri vsakdanjem delu, in ostale zadeve, ki so povezane z računalništvom (razne inštalacije programov, deljenje aplikacij). Skratka, dela je vedno polno. Mislim, da v teh treh letih, odkar sem tukaj, v Elektru Maribor skorajda ni osebe, s katero ne bi reševal kakšne težave, ki je povezana z računalništvom. Interna telefonska številka 181 oziroma 188 je pri naših zaposlenih v Elektru Maribor dokaj dobro znana.

Kakšne izkušnje prinašaš s seboj?

Po končani srednji ekonomski šoli leta 2002 sem odšel v vojsko in med služenjem vojaškega roka opravil razgovor za delovno mesto tukaj, v Elektru Maribor. Sreča mi je bila naklonjena, tako da sem takoj, ko

sem iz vojske prišel domov (aprila 2003), že drugi dan nastopil službo. S seboj sem prinesel osnovno znanje iz računalništva, ki smo ga pridobili v srednji šoli. Vse preostalo znanja pa sem si pridobil oziroma si ga še pridobivam vsak dan, ko pridem v službo. V računalništvu se pač vsak dan naučiš nekaj novega.

Kako se počutiš tukaj?

V Elektru Maribor se počutim odlično. Delovno okolje in sodelavci so odlični, tako, da boljše ne bi moglo biti.

Kaj pa tvoji hobiji? Kaj počneš v prostem času, kaj te veseli?

Posebnih hobijev ravno nimam. Mogoče je moj edini pravi hobi renoviranje hiše, v kateri živim. Ves prosti čas porabim za delo pri hiši, tako, da za ostale stvari ni časa.

Kako pa bi opisal samega sebe?

Bolj težko je opisati samega sebe. Sem pač tipičen kozorog. Za to pa tisti, ki berejo horoskop, tako vedo, kaj to pomeni. Mislim, da me sodelavci, ki jih srečujem tukaj na

Aleš Kramberger

upravi in s katerimi rešujem težave preko telefona, najbolj znajo oceniti, kakšen tip človeka sem. Edino kar lahko povem je to, da vsakemu pač želim pomagati po najboljših močeh. Včasih mi to uspe, spet drugič pa, žal, ne.

Še kakšno sporočilo sodelavcem v Elektru Maribor?

Vsem sodelavcem v Elektru Maribor bi sporočil, da naj vsak nov dan začnejo z nasmehom na obrazu. To je sicer majhna stvar, ampak nanjo v tem hitrem ritmu življenja prevečkrat pozabimo.

Učinkovito komunicirajmo povsod, kjer smo v odnosih z ljudmi

Sogovornika poslušajmo aktivno, ker si želimo, da bi tudi on nas poslušal tako

V preteklem mesecu smo zaposlenim v okviru Varstva in zdravja pri delu ponudili možnosti, da se usposobijo za varno in zdravo delo, kar pa posledično vpliva tudi na dobre medsebojne odnose med zaposlenimi znotraj podjetja. V ta namen je bila predstavljena tematika »Komunikacija v delovnem okolju in vsakdanjem življenju«. Ker je prav komuniciranje odsev odnosa do samega sebe in do drugih ljudi povsod, kjer bivamo, delujemo, bi želela to tematika povzeti še tukaj in s tem dati možnost ljudem, da že slišano utrdijo in vnesejo v vsakdanje življenje. Predstavljene so le nekatere bistvene tehnike komuniciranja, seveda se jih v vsakdanjem življenju uporablja mnogo več, o katerih bi morda bilo potrebno spregovoriti ob kakšni drugi priložnosti.

Kaj je komunikacija?

Pojem komunikacije se danes pojavlja v veliko oblikah, najpogostejše je predstavljen z medsebojno povezavo dveh točk, simbolov ali oseb. Komunikacija je orodje in način sporazumevanja.

Če simboli, besede ali znanja eni strani v procesu komuniciranja niso razumljivi ali pa jih ena stran napačno tolmači, pride do prekinitve komunikacijskega toka in do nerazumevanja. Nerazumevanje pa povzroči spore in stres.

Slabo komuniciranje ima več razlogov. Vzgoja, osebnosti tip, slabe komunikacijske navade, nerazumevanje, nepripravljenost poslušati sočloveka. Najpogostejši vzroki pa tičijo v prevzemanju neustreznih miselnih vzorcev od staršev, vzgojiteljev in družbenega okolja nasploh, kjer je človek odraščal in se razvijal.

Kaj pomeni komunikacija v delovnem okolju oziroma za podjetje?

Učinkovita notranja komunikacija povzroča med sodelavci dobre medsebojne od-

nose, kar pomeni homogenost in dejstvo, da bodo zaposleni nastopali složno tudi v najtežjih trenutkih.

Učinkovita zunanja komunikacija – učinkovito komuniciranje s poslovnimi partnerji, strankami, v zadovoljstvo obeh strani, omogoči poslovne uspehe podjetja.

Učinkovita, torej iskrena komunikacija, spoštljiva do sočloveka, povezana verbalna in neverbalna, s povratno informacijo, kjer sta oba sogovornika zadovoljna, je vsekakor povod za dober medsebojni odnos.

Verbalno (besedno) komuniciranje je v sodobnem poslovnem svetu pomemben sestavni del vsakodnevnega dogajanja. Pogovor nasploh pa med ljudmi omogoča vzdrževanje in razvoj njihovih medsebojnih odnosov, prilagajanje drug drugemu, medsebojno vzajemno delovanje in delitev vlog. Z verbalno komunikacijo sporočamo informacije o nas samih in o objektivnem stanju okrog nas, o naših čustvih, vredno-

tah in stališčih, ter posredujemo naše zamisli.

Neverbalna (nebesedna) komunikacija ima pri sporazumevanju izredno velik pomen, čeprav ljudje na to pozabljamo in ji ne damo vrednosti. Pa vendar z neverbalno komunikacijo – govorico telesa (telesna drža, mimika obraza, kretnje rok, nog in glave) ljudem sporočamo bistvene informacije in z njo potrjujemo verbalno (besedno) komunikacijo. Kajti, da nam sogovornik zaupa, je pomembno, da se v sporočilu verbalna in neverbalna komunikacija usklajujeta. Nadalje, z našo govorico telesa izražamo naše notranje počutje in razpoloženje, družben položaj, predstavo o samem sebi. Ne pozabimo na podatek, da z besedami povemo le 7 odstotkov sporočila, s tonom in močjo glasu 38 odstotkov in s telesom kar 55 odstotkov sporočila.

Bistveno pri učinkovitem komuniciranju je, da znamo sogovornika aktivno poslušati. To je značilno za sogovornike,

Darja Lapov

ki res želijo razumeti svojega partnerja. Gre za poslušanje, ko poslušalec poskuša razumeti sogovornikova čustva, besede in namen sporočila. Ne glede na to, ali se s sogovornikom strinja ali ne, se poskuša vanj čim bolj vživeti. Na sogovornikove besede se odzivamo tako, da mu s svojimi besedami povemo, kako smo razumeli njegovo sporočilo in kaj smo pri njem zaznali. Naredimo zrcalno sliko njegovih misli in njegovega čustvenega stanja.

Ljudje ne maramo obsojanja, sodb, zasliševanja, pridiganja in drugih negativnih načinov vzpostavljanja osebnega stika, zato je osnova zapoved aktivnega poslušanja prepoved svetovanja in izrekanja kritike. Če bomo upoštevali to zakonitost, bomo s pomočjo aktivnega poslušanja sogovorniku pomagali doumeti njegov problem, začel bo razmišljati o možnih rešitvah.

Največja ovira za konstruktivno in funkcionalno komuniciranje je posameznikovo uveljavljanje moči. Komunikacija zaradi tega postane enosmerna in je brez dialoga. Pozicija moči se uporablja, ko nekomu izrekamo kritiko, ko moramo nekomu povedati, da ne dela prav, da ne upošteva dogovora ipd., ali pa, kadar nas nekdo razjezi in se odločimo, da mu bomo povedali svoje.

Pri tem uporabljamo sporočila: nikoli ne prideš pravočasno, vedno se ti dogaja isto, nate se človek ne more zanesti, kako moriš biti tako malomaren, prepričan sem, da se s tabo ne da delati ... In še vrsto podobnih sporočil se uporablja ob izbruhu jeze.

To so tako imenovana **Tl-sporočila**. Gre za privzgojen način napada in obrambe, ki ga uporabimo, kadar hočemo nekaj razčistiti, dokazati. Uporabimo ga tudi, če se čutimo ogrožene, če se nam zgodi krivica in podobno. Takšna sporočila pa ne povedo kaj dosti, ne povedo kaj je kdo naredil narobe, kaj je tisto, s čimer se ne strinjamo, kaj nam pri nekomu ni všeč.

Prav tako ne povemo nič o sebi, ne izhajamo iz dejstev, niti ne opišemo, kaj nas je prizadelo, razjezilo, kaj nas moti. Svojo napadalno ost preprosto usmerimo proti tistemu, za kogar mislimo, da je kriv.

S takimi sporočili ponujamo že pripravljene rešitve, ukazujemo, očitamo, obsojamo, ocenjujemo pa tudi posplošujemo in domnevamo. Namesto dialoga prevladuje prepir, namesto dejstev pa negativna čustva.

Vsa ta sporočila so izredno negativna, konfliktna, polna kritike in sumov, površna, nedoločno izražena. *Njihova uporaba nam ne prinese nič dobrega, zato jih moramo opustiti oziroma spremeniti.*

Namesto da se prepustimo jezi, besu in negativnemu toku komuniciranja, svoje občutke raje izrazimo z besedami, ki bodo zagotovile nadzor nad samim seboj in dogajanjem. V ta namen uporabimo **izjavo o sebi**, s katero izhajamo iz sebe, povemo, kaj se dogaja z nami. Z izjavo o sebi izrazimo svoje občutke, čustva in želje. Če smo torej jezni ali užaljeni, to sogovorniku povejmo. Začnimo z besedami, kot so: *Užaljen sem, neprijetno mi je, začuden sem, zbežan sem, prizadet sem ...* Potem pa nadaljujemo s konkretnimi dejstvi, ki opisujejo vzrok našega čustvenega stanja.

Z izjavo o sebi torej nevtraliziramo sogovornikov napad, umirimo svoja čustva pri sebi in ne napademo nazaj. Uporabimo jo tudi, kadar nas nekdo ali nekaj moti – rešimo se čustvene napetosti, drugemu pa damo možnost, da se spremeni. Izjava o sebi je dobrodošla tudi ob pohvali: *Vesel sem, ker lahko delam s teboj, všeč mi je, da si to poročilo tako natančno pripravil ...*

Ob situaciji, kadar nekdo krši delovna pravila, zakonske predpise itd., se namesto kritike uporabi povratna informacija o objektivnem dejstvu, kar smo videli, podkrepljena s vprašanjem. Primer: *Opa-*

zil sem, da v zadnjem tednu ne prihajaš pravočasno na delo, kaj praviš k temu? S postavitvijo vprašanja vodja ponudi pordrejenemu možnost, da se zamisli o svoji napaki, hkrati mu da možnost, da skupaj rešita problem.

Kako lahko izboljšamo komuniciranje?

Če zjutraj, ko se odpravljamo na delo, s slabo voljo pomislimo, kako je težko, ker so v službi slabi odnosi in slaba komunikacija, je pomembno, da naše misli preusmerimo v to, kaj bomo sami prispevali in na kakšen način bomo prispevali k izboljšanju komuniciranja in odnosov v delovnem okolju.

Zavedati se moramo torej, da se spremembe začnejo pri nas samih.

Temeljno izhodišče je prepoznavanje lastnih želja, potreb in pričakovanj. Človek se mora najprej zavedati, kaj ima in kaj mu pri tem ni všeč, kaj bi rad spremenil, opustil ..., nato pa je treba izdelati seznam, kaj želimo, kaj bi radi spremenili, dosegli ...

Pri tem je bistvena motivacijska **smer k nečemu**, s pomočjo katere bomo dosegali dobre delovne rezultate, uspeh, cilje in dobre medsebojne odnose.

Zavedati se moramo, da je spreminjanje komunikacije proces, ki traja. Spreminjati moramo svojo osebnost, nadzorovati sebe (čustva, vedenja) in ne drugih, spreminjati svoje misli, kajti, tako se spremenijo naši občutki in počutje, ko spremenimo naše počutje, spremenimo naše vedenje, in ko se spreminjamo, se spremenijo ljudje okrog nas. Ljudi začnemo sprejemati takšne, kot so in jih ne spreminjamo.

In še misel: **Če nenehno počnemo, kar smo vedno počeli, bomo vedno dobili to, kar smo vedno dobili, če želimo več, storimo kaj drugega.**

» Besedilo: **Karin Zagomilšek**

Nagrajeni prispevki za Infotok

Vas zanima, kdo so tokratni nagrajenci za prispevek v Infotoku?

Napisali so besedila, ki so po zvrsti in dolžini ter temi zelo različna. Preberite jih!

Vabimo vas, da za naslednjo številko Infotoka pripravite prispevek tudi vi! Tokrat so to:

• Andrej Babenko,

• Damjan Berghaus Majnik in

• Aleš Fukné-Kokot, Valentina Sabol, Tatjana Vogrinec Bugar.

Njihova strast: odbojka

Intervju s tremi odbojgarskimi sodniki v Elektru Maribor

Ko sem davnega leta 1978 zasedla delovno mesto v splošni službi Remontnih delavnic Radvanje, nisem mislila, da bom na svoji dolgi službeni poti srečala toliko talentiranih sodelavcev z različnih področij. Vsebinsko njihovega dela in uspehov ugotavljam ob pripravi prispevkov za naš časopis in ne morem mimo tega, da vsakokrat in vsakega posebej občudujem, ko slišim, koliko truda, volje in svojega prostega časa so bili pripravljeni vložiti v svoje konjičke. Iz njihovih primerov je ponovno dokazano, da tam, kjer je vložen trud, uspeh ne izostane. Ob vsem tem pa se moram v svojih mislih nehote vračati na naše skupne začetke v Remontih delavnicah Radvanje.

David Gril, Igor Lavrenčič in Boštjan Merhar so sodelavci, ki so svoje delovne knjige pustili na moji delovni mizi, ko so kot štipendisti pričeli z delom pri Elektru Maribor. Takrat smo bili še vsi nepopisan list, danes je vsak od nas, poleg družine, v življenju dosegel svoje cilje in uspehe.

Boštjan Merhar in David Gril

DAVID, vem, da si zelo uspešen mednarodni sodnik za odbojko. Kdaj si se pričel ukvarjati s sojenjem in kaj te je na to odločitev sploh navedlo?

S sojenjem sem se začel ukvarjati leta 1982, ko sem opravil izpit občinskega razreda, leta 1985 sem opravil izpit regijskega razreda, leta 1989 pa izpit državnega razreda in na koncu, leta 1995, še izpit za mednarodnega sodnika.

K temu me ni navedlo nič posebnega. S sosedom sva se tako nekega dne odločila in šla sva med odbojgarske sodnike. Sosedi ni zdržal dolgo, jaz pa, kot vidiš, še vztrajam.

Si bil najprej igralec?

Kot mladinec sem začel pri takratnem Stavbarju. Igralec nisem bil dolgo.

Je za sodnika potrebno kakšno dodatno izobraževanje ali sta dovolj praksa in znanje, ki ga pridobiš pri igranju?

Vsekakor je potrebno ogromno dela, če hočeš nekaj doseči, tako v športu kot tudi v sojenju.

So potrebne še kakšne druge psihofizične lastnosti in značaj, da si lahko dober sodnik?

Potrebna je predvsem dobra koncentracija, kar pomeni, vsaj pri meni, da se vsaj dve uri pred odhodom na tekmo začnem pripravljati. Pregledam določene stvari o mnogih primerih, ki so navedeni v knjigi.

Veliko potuješ?

Ja, potujem kar veliko. Priznati moram, da sem razen Skandinavije in Velike Britanije, kjer ni vrhunske odbojke, videl že vso Evropo.

Naštev nam nekaj svojih najpomembnejših sojenj oziroma tekem.

Med pomembne tekme oziroma tekmovanja bi uvrstil finale pokala CEV, kadetsko in mladinsko evropsko prvenstvo, ligo prvakov in Evropsko ligo moških reprezentanc.

Kako reagiraš, ko gledalci morda niso zadovoljni s tvojimi odločitvami?

Nisem računalnik, da bi lahko tekmo so-

dil brez napake, vendar se slednjih trudim narediti čim manj. Glede gledalcev pa, če imam dobro koncentracijo, moram priznati, da jih sploh ne slišim.

Sodiš med boljše in uspešnejše mednarodne odbojgarske sodnike. Si temu primerno plačan, ali pa je vse skupaj bolj ljubiteljske narave?

Trenutno sem med sodniki v Evropi v drugem kakovostnem razredu, kar pomeni, da sem petdeseti od vseh tristo sodnikov, ki delijo pravico po vsej Evropi. S plačilom pa je tako: brez ljubezni do odbojke in sodniškega dela bi verjetno piščalka že visela v kakšnem kotu, kajti v Evropi je naš zaslužek zelo majhen oziroma ga skoraj ni.

Ugotovili smo, da si veliko zdoma. Kako to sprejema tvoja družina, ali kateri član kdaj potuje s teboj?

Res je, veliko sem zdoma, zato gre moji družini velika zahvala, da lahko kar nekaj časa preživi brez mene. Tudi letnega dopusta mi za njih ostane zelo malo, kajti za

sojenje porabim približno 20 dni. Pri tem pa ni všteti izredni dopust, ki ga dobim v podjetju.

Na tekme v tujini ni dovoljeno jemati družinskih članov. Na domače tekme navadno potujem še s kolegom iz sodniških vrst, zato je vsakršno potovanje v družinskem krogu skoraj nemogoče.

Je v vaših vrstah dovolj strokovno usposobljenih sodnikov, ali je po vašem mnenju potrebno povečati sodniške vrste?

V celotni Sloveniji trenutno v resnici primanjkuje sodnikov. Zelo veseli smo vsakega novega člana, ki ga dobimo v svoje vrste, saj to za ostale pomeni kakšen prost vikend, ki ga sedaj nimamo. V kratkem bo v Mariboru potekal seminar za nove sodnike, zato so vsi zainteresirani vljudno vabljeni.

Na koncu bi se zahvalil podjetju, da me razume ter mi omogoča, da se lahko udeležujem mednarodnih tekem tako, da mi odobrava izredni letni dopust.

IGOR, kdaj si se pričel ukvarjati s sojenjem oziroma s športom nasploh?

S športom se ukvarjam že od malega. Začel sem z nogometom, potem pa mi je postala všeč odbojka. Odbojarski sodnik pa sem od leta 1987, to je 19 let.

Slišali smo, da si v Elektru Maribor že od začetka svoje službene poti?

Moj vzor za delo v Elektru Maribor je bil moj oče, ki je bil monter, skupinovodja, vodja priprave del in vodja OE Maribor

okolica. Zaradi težkega dela kot vajenec sem tudi jaz šel naprej, v šolo. Sem pa pravo »dete« remontnih delavnic Radvanje, kjer sem delal šest let in pol in se v motornem oddelku izučil za elektromehanika. Po končani srednji šoli sem dobil priložnost delati v nabavni službi. Vmes pa sem bil še šest let vodja centralnega skladišča. Sedaj delam kot referent nabave za naročila malih vrednosti. Delo je dinamično in pestro, ker predstavljam nekakšno vez med sodelavci in dobavitelji. Pomembna pa je tudi razgledanost oziroma splošno znanje, ker moram poznati vse, od zobotrebcev do stikalnega bloka. Ker pa mislim, da moraš možgane vaditi, da ne zaspijo, sem se lani vpisal še na visoko komercialno šolo.

Je za sodnika potrebno kakšno dodatno izobraževanje, ali sta dovolj praksa in znanje, ki ju pridobiš pri igranju?

Dobro je, da si vsaj rekreativni igralec in da spremljaš vrhunsko odbojko in igralce. Da postaneš sodnik, pa so potrebni teoretični in praktični tečaji. Jaz sem opravil tri. Vsak ti prinese višjo stopnjo, sodiš lahko na tekmah višjega ranga. Krona vsega so mednarodne tekme. Vendar je sojenje na njih pogojeno s starostjo, ki ob končanju tečaja ne sme presegati 41 let. Sam sodim na državnem nivoju.

So potrebne še kakšne druge psihofizične lastnosti in značaj, da si lahko dober sodnik?

Dober sodnik mora biti predvsem močan sam v sebi. Tekma traja dve uri in štirideset

minut in te lahko zelo izčrpa, kot da bi bil ves ta čas fizično zelo aktiven. Zato je potrebna kondicija.

Značaj sodnika oziroma način sojenja, kot ga zahtevajo tudi pravila je, da si med tekmo nevpadljiv, da je pozornost gledalcev le pri igralcih. Da zdržiš do konca tekme, pa sta pomembni zbranost in koncentracija. Sodnike ob koncu sezone tudi ocenjujejo in najboljši so lahko na koncu delegatorkontrolorji. Moj do sedaj najboljši rezultat je bil šesto mesto med petindvajsetimi sodniki na lestvici.

Kako je z izključitvami in reakcijami igralcev in gledalcev do sodnika v takšnih primerih?

Gledalci niso agresivni. Rekel bi lahko, da so precej bolj umirjeni kot, za primer, na nogometnih tekmah. Zgodi pa se, da se kak starš igralca, ki ga kaznujem, preveč razburi. Takrat je opazke najboljše kar preslišati. Moram pa povedati, da sem do sedaj izključil le enega igralca, zato, da se je umiril. Pa še to je bilo le za en niz.

Za svoje vedenje in dejanja so igralci sankcionirani. Če pa želijo gledalci vplivati na sodniško odločitev, lahko sodnik dvorano tudi izprazni, kar pa se, na srečo, zgodi zelo redko.

Veliko potuješ? Kako to sprejema tvoja družina, ali kateri član kdaj potuje s teboj?

Na začetku je z menoj na tekme hodila še moja družina, sedaj pa grem največkrat v družbi z drugim sodnikom ali kar sam.

Katera tekma, katero sojenje ti je ostalo najbolj v spominu?

Mislim, da je bila tekma, ki sem si jo najbolj zapomnil, tekma med Kamnikom in Bledom leta 2000, ko sem sodil finale državnega prvenstva med moškimi. Takrat se je zbralo okrog 1000 gledalcev, kar je za naše odbojarske razmere zelo veliko, tekmo so snemale kamere, pa še odločilna tekma je bila. Takrat sem imel tudi največjo tremo.

Je v vaših vrstah dovolj strokovno usposobljenih sodnikov, ali je po vašem mnenju potrebno okrepiti sodniške vrste?

Sodniške vrste vsako leto dopolnjujemo, vendar sodnikov še kar primanjkuje, zato smo veseli vsakega novega. Vsak kandidat za sodnika najprej prične kot zapisnikar. Ko opravi prvi tečaj, postane sodnik občinskega razreda, kar pomeni grb z eno modro piščalko. Po drugem tečaju postane sodnik regijskega razreda, kar zagotovi grb z dvema črnima piščalkama, po tretjem tečaju pa postane sodnik državnega razreda, prejme grb s tremi rdečimi piščalkami. Po

Igor Lavrenčič

tistem lahko postane še delegat-kontrolor.

Vsak, ki bi želel postati odbojkarški sodnik, pa se lahko prijavi za sodnika pripravnika v Društvu odbojkarških sodnikov Maribor. Enkrat na leto sodniška organizacija Maribor organizira seminarje – vabila lahko najdete na športnih straneh sredstev javnega obveščanja.

BONI, zanima me, kako dolgo si v odbojki in kje so tvoji začetki?

Kot odbojkarški sodnik delujem že 10 let. Nikoli pa nisem bil aktiven igralec. Tu pa tam sem včasih zaigral na Braniku kakšno tekmo s prijatelji. Zgodilo pa se je nekaj drugega in to je še danes povezano z menoj in odbojko. Na Braniku sem srečal sedanjo ženo, ki je takrat igrala pri klubu Paloma Branik.

Torej, izvedeli smo, da je dejansko bila ljubezen tista, ki te je dokončno povezala z odbojko. Je bilo še kaj drugega, kar te je navedlo, da postaneš odbojkarški sodnik?

Večkrat sem v odbojkarški ekipi igral na raznih sindikalnih srečanjih in na letnih igrah Elektrogospodarstva Slovenije. Pri igri me je opazoval David. Prepričan je bil, da imam lastnosti, ki jih mora imeti odbojkarški sodnik, se pravi koncentracijo in zmožnost zbranosti skozi celotno tekmo. Nagovarjal me je skoraj 10 let. Pustil sem se prepričati in leta 1996 naredil izpit za odbojkarškega sodnika.

Koliko tekem povprečno sodiš na leto in v kateri ligi?

Kot aktiven sodnik na leto sodim 18 tekem, vse v I. slovenski ligi, in nekaj turnirjev v nižjih kategorijah.

V nekem razgovoru sem slišala, da se je odbojka spremenila. Da postaja grob šport. Ali se tudi tebi zdi, da je tako?

Ne. Odbojka ni grob šport. Igralci lahko igrajo z močnejšimi udarci, to je pa tudi vse. Je pa res, da so se spremenila pravila igre, npr. lahko se z nogo rešuje žogo. Malo drugačna je tudi oprema. Žoge so iz boljšega usnja, so mehkejšje, kvalitetnejši so tudi tenis copati. Tu pa tem se morda lahko kakšen posameznik, sicer tako kot vsepovsod, nešportno obnaša.

Kaj predstavlja v odbojki »nešportno obnašanje« in kaj je lahko vzrok za takšno obnašanje?

Nešportno obnašanje je npr. »provokacija« pod mrežo, kar se pa redko dogaja. Igralci se nasploh vsi obnašajo športno drug do drugega. Ni nekih večji izgrediv. Vzroki za

takšno obnašanje pa so čisto individualni, povezani z osebnostjo posameznika, Po navadi se jezijo sami nase, ne na druge.

Kaj narediš v takem primeru in kakšne so kazni?

Pokličem igralca k sebi, se z njim pogovorim in ga na dejanje opozorim. Kazen je lahko še v obliki rumenega kartona, kar pomeni odvzem servisa in piko za nasprotno moštvo. Rdeči karton pa pomeni izključitev posameznika za cel set. Sledi pa še denarna kazen.

Na leto dam 2 do 3 rumene kartone, rdečega do sedaj še nisem dal nikoli. Vse probleme pa mora posameznik rešiti pri sebi in s svojim trenerjem.

Delo sodnika je pri igri, kjer je večja napetost in je tekma »težka«, težje kot običajno. Na kakšen način pa ti obvladuješ situacijo?

»Težke« tekme so tisti, kjer sta ekipi izenačeni po kvaliteti. Trudim se biti skoncentriran in še bolj pozoren celo tekmo.

Iz pogovora z Davidom sem ugotovila, da je kot sodnik veliko na poti. Verjetno se tebi dogaja enako?

Pri nas je malo drugače, kot pri običajnih družinah. Vsi smo pri odbojki in potujemo, vsak zase, vsako soboto po vsej Sloveniji, od Jesenic do Murske Sobote. Kar se pa družine tiče je žena kot bivša igralka prepotovala celo Evropo. Danes potuje kot trenerka. Sin in hčerka igrata v II. odbojkarški ligi. Matej igra za Fram, Kim pa za Maribor.

Kot vidiš ob sobotah gremo vsak na svojo stran in se vidimo komaj zvečer. Mnogokrat rečemo kakšno o poteku tekem še isti večer ali pa v nedeljo zjutraj.

Vsekakor me žena podpira in razume, saj je tudi sama športnica in kot odbojkarški trener hodi na treninge vsaki drugi dan. Torej razumeva drug drugega.

Najtežje nam nekaj tvojih najpomembnejših sojenj oziroma tekem.

V letošnjem letu finale mladinskega državnega prvenstva, finale evropskega univerzitetnega prvenstva Francija-Nizozemska – moški, Italija-Češka – ženske

Kako dolgo boš še sodnik? Ali se je tudi v vaših vrstah možno na nek način upokojiti?

Zaenkrat še ne razmišljam o prenehanju. Trenutno sem, tako kot David in Igor, eden od 26 sodnikov prve lige. Slabo sojenje tekme lahko pomeni slabo oceno in izpad iz prve lige v drugo ligo.

Sodnik si lahko do 55. leta, potem pa lahko do 65. leta deluje kot kontrolor tekem, ocenjuje in nadziraš igro ter sodnike.

➤ Besedilo: Dušan Kovačič
➤ Fotografija: Arhiv Elektra Maribor

Elektro Maribor na 2. mestu!

12. letne športne igre elektrodistribucijskih podjetij

17. junija so v organizaciji Elektra Celje d.d. bile 12. športne igre delavcev elektrodistribucijskih podjetij Slovenije. Letos je zmagala ekipa Elektra Ljubljana pred našo ekipo. Razlika v seštevku točk ni bila velika, tako da čestitamo vsem našim športnikom.

Slika 1: Plezanje v višine

Slika 2: Del športne ekipe

» Besedilo: **Marjan Orešič** » Fotografije: **Vojko Brence**

Reševanje bele štorke

Prestavljeno gnezdo je štorke takoj vzela za svoje

Na OE Slovenska Bistrica se je v začetku meseca maja s prošnjo po pomoči in kasnejšim naročilom obrnila predstavnica zavoda za varstvo narave. Naletela je na problem, ki je nastal ob rekonstrukciji trgovskega centra TUŠ v Poljčanah. Na njegovem dimniku, ki bo porušen, je že leta zgrajeno in naseljeno gnezdo bele štorke.

Ker se je z deli pričelo sedaj, ko je štorke že zlegla jajca, je bilo toliko bolj potrebno strokovno in hitro ukrepanje. Ker pa je gnezdo na dimniku kar precej visoko, so se na naše podjetje obrnili zato, ker vedo, da imamo za višinska dela usposobljene fante pa tudi mehanizacijo imamo primerno.

Seveda so naši fantje pristopili k reševanju gnezda in njegovim premeščanjem na rezervno lokacijo v neposredni bližini sedanjega dimnika z vso resnostjo in pod budnim očesom gospe Andreje Senegačnik z zavoda in v skladu z njenimi navodili. Zato so v drogovniku postavili nov impregnian

drog in na njegov vrh namestili kovinsko konstrukcijo, kot podnožje za gnezdo. Ker je bila izvedba premeščanja napovedana za jutranje ure, v času, ko na gnezdo posveti sonce, ki s svojimi žarki nadomesti gretje jajc, se je tedaj z deli tudi pričelo. Priskrbeli smo si avtodvigalo iz Maribora, ki je seglo dovolj daleč. Prav tako smo pri podjetju Kromi d.o.o., ki je naš občasni podizvajalec, naročili veliko avtokošaro, vse z namenom za čim hitrejša ukrepanja ob preselitvi.

Sam postopek prestavljanja gnezda ni bil pod vprašajem, vsaj ne toliko kot to, ali bo štorke preseljeno gnezdo vzela ponovno za svoje. Že ko so se z dvigali približali stari lokaciji, jih je opazila in odletela ter sedla na naš daljnovod, ki poteka v bližini. Sam postopek je s te lokacije tudi opazovala, in ko je bilo gnezdo preseljeno, je v trenutku, ko so se dvigala vsaj malo odmaknila od njega, poletela na novo lokacijo ter zasedla gnezdo in ga ponovno sprejela za svojega.

Reševanje bele štorke

Reševanje gnezda pa je že v začetku povzročilo kar nekaj vprašanj v zvezi s pretečo nevarnost ptičje gripe v naši okolici. Zato je zavod za varstvo narave za naše delavce priskrbel osnovna zaščitna sredstva, ki so jih uporabili pri delu.

Sedaj ko je delo končano, krajani in posredno tudi naši fantje, ki so sodelovali pri selitvi, nestrno pričakujejo, s koliko mladiči jih bo letos presenetil par štorke, saj so v gnezdu ob selitvi že bila štiri jajca.

» Besedilo: **Sabina Veltrusky** » Fotografija: **www.planetgv.si**

Kongres tajnic in poslovnih sekretarjev

Aktualne teme in izbira tajnice leta

Letošnji kongres tajnic in poslovnih sekretarjev je potekal v Portorožu od 18. do 20. maja 2006. Organizirala sta ga Zveza klubov tajnic in poslovnih sekretarjev Slovenije in podjetje Planet GV d.o.o., skupaj s poslovno izobraževalno revijo Poslovna asistenta. Kongresa se je udeležilo 570 tajnic in poslovnih sekretarjev iz vse Slovenije.

Poleg predavanj vrhunskih strokovnjakov je delo potekalo tudi v sekcijah. Predavateljica Katarina Lavš je predavala o iskanju prave mere med podredljivim in agresivnim vedenjem, Brane Gruban je predstavil protokol in etična načela e-pošte, svetovalec za področje odnosov z javnostmi Jaka Levstek pa je pojasnil, kako so lahko odnosi z javnostmi aktivnosti tisti, ki sooblikujejo poslovni uspeh.

Sabina Veltrusky na kongresu tajnic

Dr. Aleksander Zadel je povedal, kaj lahko vrhunska poslovna sekretarka naredi za direktorja. Gospa Vlasta Nussdorfer pa je govorila o medsebojni pomoči na delovnem mestu kot delu organizacijskega protokola.

Direktor Davčne uprave RS Ivan Simič nam je osvetlil, kaj nam prinaša nova davčna reforma, namestnica pooblaščenke za dostop do informacij javnega značaja Mojca Prelesnik je govorila o tem, kaj povedati javnosti

in kaj zamolčati? Mag. Davorin Ivančič z ministrstva za javno upravo je predstavil aktualne novosti sodobnega upravnega poslovanja. Marko Aaron pa je predstavil tehnike obvladovanja sebe in drugih.

Gospod Zdravko Zupančič iz Šole retorike je govoril, kako si lahko z dobro retoriko prizadevamo za pozornost sogovornikov, tudi gospa Manca Košir je govorila o pogovorih s seboj in z drugimi za osebni razvoj.

V četrtek zvečer je bila slovesnost ob podelitvi zlatega znaka tajnici leta 2006. Letos je bila izbrana že deseta tajnica leta. Ostalim tekmovalkam, ki so dosegle določen prag znanja, pa so letos prvič podelili priznanje »Preizkušena tajnica« kot pomemben certifikat, s katerim si bodo lastnice priborile pomembno konkurenčno prednost na trgu.

Triglav (2864 m + sneg)

Na Triglav po snegu

Glede na to, da se letos s prijatelji odpravljamo na Mont Blanc in ker smo zaradi letošnje količine snega bili planinsko omejeni na Boč in Donačko goro, smo iskali možnosti še za druge izlete.

V planu smo imeli Storžič, Grintavec, Peco ... pa smo morali vse po vrsti odpovedati. Razlog: ali je čez vikend snežilo, ali pa je bila velika nevarnost plazov. Po naključju sem na spletu našel stran PD Maks Meško Ormož. Ko sem pogledal njihov plan izletov, sem ugotovil, da gredo ta vikend na Triglav – kontaktna oseba: Marjan Kukovec. Pokličem ga in ugotovim, da nas z veseljem vzamejo s seboj.

Smer Triglav

V soboto, 1. 4. 2006, me ob 6. uri zjutraj poberejo na Ptuj (prijatelja sta odpovedala) in se odpravimo v dolino Krme, ki je v zimskem času edino (najvarnejše) izhodišče za Kredarico – tudi sedaj, ko pišem ta članek, sem slišal, da je trenutno (konec maja!) najpogostejši dostop do Kredarice še vedno iz Krme. Z nekaj vmesnimi postanki smo bili ob 10. uri pri Kovinarskem domu, kjer smo pustili avtomobile, si oprtali nahrbtnike in se odpravili po gazi proti neznanemu. Dolina je bila praktično zasuta s snegom, vsake toliko časa smo prišli do mesta, kjer je pred kratkim mimo drvel plaz, in se nekaj metrov naprej ustavili.

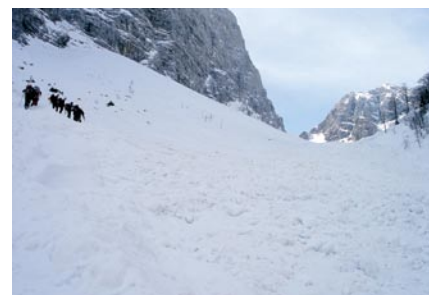
Kapela in del zvonika

Kljub napovedi, ki ni obetala kaj prida vreme (napovedano je bilo oblačno z občasnimi padavinami), nas je sonce prijetno grelo, a hkrati mehčalo sneg pod nogami. Kmalu smo se iz doline pričeli dvigati po zasneženem pobočju, gazi so izginile, tako da smo morali sami uhoditi novo smer in najti pot na Kredarico. Praktično se ne spomnim, da bi od doline pa vse do Kredarice videl kakšno markacijo, kar pa »Ormožancem« ni delalo problemov. Pot od Kovinarskega doma pa do Kredarice se je vlekla šest ur. Ugrezanje do gležnjev pa do kolen pa na koncu do pasu me je prav močno zdelalo – prvič sem bil na planinskem izletu res utrujen. Za kapelo, od katere se je videl le del zvonika, vse ostalo pa je bilo pod snegom, in ostale lepote, ki jih je nudila Kredarica v snežni preobleki, se nisem zaradi utrujenosti niti zmenil. Po večerji in po nekaj kozarcih smo se kar hitro odpravili v posteljo, saj smo že navsezgodaj nameravali »skočiti« na Triglav.

Zjutraj, po obilnem zajtrku, smo se opretili (plezalni pas, varovalni komplet, čelada, cepin, dereze) in se odpravili proti vrhu.

Najzahtevnejši je bil del s Kredarice na Mali Triglav, saj je že poleti kar zahteven in ga je brez cepina ter derez nemogoče premagati – razen če si samomorilec.

Pot od Malega Triglava pa do vrha je bila

... in proti vrhu

hitro premagana, vendar si moral biti zelo zbran. Na vrhu smo naredili nekaj fotografij za spomin, odprli steklenico penine in nazdravili ter se odpravili nazaj, saj je prebujajoče se sonce počasi začelo mehčati sneg, razgled pa tudi ni bil kaj prida.

Sestop na Kredarico je bila moja najtežja planinska preizkušnja, saj je del poti, ki je viden iz Planike, res zelo zahteven in izpostavljen.

Pot s Kredarice v dolino smo premagali v pičlih dveh urah in pol, še posebej mi je ostal v spominu del, za katerega smo gor grede potrebovali okroglo uro, nazaj grede pa pet minut.

Če povzamem: preživel sem lep, sicer naporen vikend v gorah, za kar se lepo zahvaljujem Marjanu in ostalim članom PD Maks Meško v Ormožu, ter seveda moji ženi, ki je med tem časom sama pazila na najina malčka.

Na vrhu

» Besedilo: **Irena Gajžler** » Fotografija: **Tomaž Kolar**

Po gradovih Ludvika Bavarskega

Sindikalni izlet

Včasih se nam nekatere stvari zazdijo kot sanje, neresnične in kot privid. Vprašamo se, zakaj je tako? Morda za to, ker nas obdajajo same lepe stvari, kot so delo rok mojstrov in umetnikov, ki se zlivajo z lepoto narave?

Morda tudi za to, ker smo obkroženi s sodelavci – prijatelji, ki v naš svet prinašajo pozitivno energijo in dobre misli, šale pa sprožajo salve smeha, ki prihajajo z dna srca in lahko iz zavesti za trenutek odvračajo v koš vsakdanje skrbi in dolžnosti. Vse skupaj pa daje energijo, ki pomaga prehoditi sivi vsakdanjik.

Kaj natančno je imel v mislih in v svoji glavi pravljični kralj Ludvik Bavarski, zagotovo ne ve nihče. Da je živel v prečudovitem fantazijskem svetu in občudoval umetnost ter lepe stvari, kažejo njegovi trije »pravljlični« gradovi na Bavarskem. Za ustvarjanje teh lepote je porabil ogromno denarja. Zadolžil se je preko vseh meja, zato so ga njegovi nasprotniki proglasili za duševno bolnega, kar pa gotovo ni bil. Enostavno, bil je človek, ki se ni rodil ob pravem času. Nihče ga ni razumel, saj je bil nadpovprečno inteligenten in človek, ki je videl v prihodnost, po duši romantik, z velikim smislom za umetnost in lepoto.

Vse te lepote, zlite z naravnim okoljem, ob katerih se ti spočijeta oko in srce, so si prvič skupaj ogledali člani združenih sindikalnih

Sodelavci na izletu

skupin Elektro Remontih delavnic Radvanje in Elektro Gradnje in montaže Maribor. Potovanje je trajalo dva dni, vendar so ure ob dobri volji in zdravem humorju minile, kot bi trenil. Vreme je bilo lepo in je omogočilo maksimalni užitek ter ogled vseh predvidenih lepote Bavarske. Vse kar se je videlo, se je zlivalo z zasanjano pokrajino, ki v človeku nehote zbudi željo, da bi poletel kot ptica nad to čudovito deželo, se usedel na najvišji vrh pravljičnega gradu Neuschwanstein ter s ptičje perspektive pogledal, ali je morda po pomoti zašel v raj.

Pridih sanj in lepote pa je imelo tudi izre-

dno prijetno in s smehom ter dobro voljo prežeto druženje vseh udeležencev tega izleta. Iz marsikaterih ust je bilo slišati, da sindikalni izlet SE Elektro Gradnje in remont sodi v skupino najlepše doživetih izletov.

Prepričana sem, da bo tako prijetnih izletov še več, saj nas večina že razume, da je izredna škoda v življenju izpustiti lepe stvari, saj prehitro na vrata potrka bolezen, za njo pa stopa starost, ki s seboj prinaša marsikatero neprijetnost. Spomini na lepe trenutke pa ostanejo za vedno.

» Besedilo in fotografija: **Marko Bračič**

Znamenitosti Češke – od gradov in mest do glasbe in piva

Izlet OE Gornja Radgona

Vsi zaposleni komaj čakamo na konec aprila, saj je takrat skupek praznikov in za prvomajske praznike si marsikdo privoščiti dopust. Na naši enoti pa v tem

času že tradicionalno organiziramo izlet za zaposlene in njihove družinske člane. Letos smo se odločili, da si ogledamo znamenitosti Češke.

V četrtek, 27. aprila, smo se zgodaj zjutraj zbrali na sedežu naše območne enote in avtobus natovorili s prtljago, hrano in pijačo za na pot. Seveda nismo pozabili

Utrinek z izleta

vzeti »tablet«, da ne bi na avtobusu komu bilo slabo. Pot nas je vodila čez vso Avstrijo do Českga Krumlova. Tu smo imeli zajtrk, nato pa si ogledali srednjeveško

mestno jedro in grad. Pot smo nadaljevali skozi České Budejovice do gradu Hluboka. Grad je vse udeležence impresioniral z izredno ohranjenostjo, prekrasnimi ume-

tninami in čudovitim pohištvom. Polni vtisov z tega gradu smo pozno popoldne prispeli v Prago, kjer smo se nastanili. Po večerji smo šli spoznavati mesto in njegove skrivnosti.

Po počitku in obilnem zajtrku nas je že vleklo v mesto na ogled znamenitosti, in teh v Pragi res ni malo. Začeli smo v staromestnem jedru, nadaljevali na trgu Vaclavske Namesty, nato pa smo se z avtobusom odpeljali na Hradčane. Na Hradčanih smo si ogledali praško katedralo, Zlatno uličko in двореc Belvedere. Sledil je krajši počitek v hotelu pred večerjo. Večerjo smo si ob zvokih domače glasbe privoščili na ladji, ki nas je vozila po Vltavi. Po večerji pa na nočni ogled mesta, sprehod po Karlovem mostu in nato prosto.

Zadnji dan nas je čakala dolga pot proti domu, ki nas je vodila skozi Brno. Po ogledu Brna smo obiskali še velik nakupovalni center in zapravili še zadnje krone.

Polni vtisov in spoznanja, da Čehi odlično skrbijo za svojo zgodovino in znamenitosti, smo se zvečer vrnili domov. Skoraj bi pozabil, Čehi delajo tudi dobra piva. Lahko nam verjamete!

↳ Besedilo: Arpad Gaal   ↳ Fotografija: Zvonko Kokol

Piknik oddelka načrtovanja pri Iršiču v Žabljeku

Reportaža dogajanja

Datum: 25. 5. 2006

Prisotni: vsi, ki sodelujejo pri načrtovanju EEO (no, ne čisto vsi, ker sodelujemo praktično z vso firmo)

Sumo izvedenka nogometa na razmočenem igrišču (oblečeni proti močnim)

Namen: druženje (kontaktni šport, kot je nogomet, da si kaj povemo tudi drugače, če ne gre direktno, pa povemo ribam, zato še ribolov, tenis ...)

Skrajno napeto tekmo so odločale enajstmetrovke

Sklep: Glede na to, da so bili odzivi odlični in smo se vsi od srca nasmejali, smo se odločili, da bomo stvar ponovili nekje v jeseni ...

Najpomembnejša disciplina

» Besedilo: **Anton Ključar**

V spomin

*Za novo stvar moj prah porabiš za kako?
Jaz ne vem, ti sam si gospodar!
A eno te prositi smem: iz praha ti vzgoji cvetico,
Podari logu pevko – ptico, katerokoli ustvari stvar:
Kedor bi pa kot jaz na sveti imel čutiti in trpeti,
Med dvomi, zmotami viseti – človeka – ustvariti nikar!*

Po Gregorčiču

S tem verzom se poslavljamo od našega sodelavca Dušana Lipovška. Rodil se je 4. avgusta 1956 v Svečini. Tam je preživel svoja otroška in osnovnošolska leta. V Mariboru je maturiral na srednji tehniški šoli. Ko je uspešno zaključil šolanje še na višji tehniški šoli, se je zaposlil v upravi našega podjetja. Sprva je delal kot pomočnik-investitor, potem pa si je nabiral delovne izkušnje kot projektant. Leta 1995 je prišel na enoto Maribor okolica kot vodja investicij. Žal ga je bolezen zaznamovala že

zgodaj in po daljšem zdravljenju je prevzel delo samostojnega projektanta.

Leta 1996 sta si z Marijo ustvarila družino. Ker pa so življenjske poti lahko tudi različne, je postal zagrenjen in z leti vedno bolj tih. Edina svetla točka v njegovem življenju je bil sin Matevž. Redno sta se dobivala v Domžalah ali v Mariboru. Skupni čas sta preživljala na izletih, sprehodih ali na vikendu na Urbanu.

Pretreseni smo onemeli ob novici, da je tako tiho in za vedno odšel od nas. S seboj je odnesel bolečino in skrivnosti, za katere je vedel samo on. Njegova nenadna smrt nas je opomnila, kako malo se poznamo med seboj in kako nadomestljivi smo. Ko pride zadnje slovo, se spomnimo besed, ki jih nismo nikoli izrekli, dejanj, ki jih nismo naredili, spoznanja, da zamujenega ni mogoče nadoknaditi.

Sodelavci smo Dušanu hvaležni za vse, kar je storil v dobro nam vsem, ohranili ga bomo v spominu in z željo, da bi mu domača gruda bila lahka.

Rojstni dan

Maja svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Aleksander Kos, Milena Mihelak, Srečko Centrih, Hinko Lindental, Stanko Murko, Marija Roudi, Irena-Marta Žnidaršič, Marija Miklavič, Zdenka Žerjav, Srečko Donko, David Žunec, Dušanka Vukajlovič, Ivan Ernecl, Alojz Petrovič, Franc Reich, Ernestina Tršavec, Aleksander Gošnik, Ljubo Wargazon, Branko Bauman, Milan Degen, Bogdan Grušovnik, Milan Kosi, Vladimir Lorber, Franc Tigeli, Zdenka Veršič, Boris Goričan, Andreja Ulbin, Iztok Fras, Zmago Horvat, Peter Kaube, Milica Urlaub, Franc Bunderla, Marjana Gredin, Suzana Rebernak, Janko Smolkovič, Peter Veren, Andrej Kselman, Matjaž Marko, Slavica Šabeder, Danilo Matjašec, Franjo Rauh, Simon Supanič, Drago Kodrič, Darko Nemec, Boris Šef, Dragica Vaš, Lidija Kocijančič, Boris Lorger, Daniel Prajndl, Mateja Terček, Tomaž Bencak, Robert Bočnik, Drago Košič, Arpad Gaal, Marjan Markež, Davor Mažera, Dušan Polanec, Alenka Rajter, Zvonko Bračko, Boris Unuk, Miran Majerič, Konrad Visočnik, Boštjan Grabar, Sebastijan Roudi, Bogdan Sekirnik, Alojz Domanjko, Sebastijan Greif, Matej Črešnar, Erih Ml. Erjavec, Boris Horvat, Jožef Horvat, Karin Zagomilšek, Martin Šarman, Andrej Praprotnik, Matej Jus

Junija svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Jože Matjašič, Viljem Barovič, Vladimir Nidorfer, Alojz Polič, Zvonko Bešvir, Feliks Kocuvan, Kamilo Kronvogel, Janez Zebec, Veronika Fermevc-Ban, Bogoslav Gojčič, Alojz Krajnc, Alojz Lešnik, Milan Sinic, Eva Špes, Vekoslav Mar, Vlado Prah, Darko Ramšak, Boris Romih, Branko Kolarič, Bojan Lamut, Alojz Vidner, Drago Vrtič, Alojz Ketiš, Justina Repac, Majda Korošak, Anton Krebs, Stanko Kosi, Zvonko Rottner, Hilda Matijašič, Tanja Perc, Flavio Dotto, Miljutin Kocbek, Slavko Štumpf, Marta Vogrinec, Dejan Zemljič, Brigita Berlak, Miran Peterka, Franc Vaupotič, Dean Weingerl, Ludvik

Bauer, Majda Gril, Slavica Duh, Edita Grajfoner, Peter Kokol, Vlado Peterčič, Vlasta Pravdič, Danica Štabuc, Uroš Kolarič, Vili Ornik, Ivan Zdravec, Branko Meničanin, Nataša Kopina, Ivan Šešerko, Bojan Debeljak, Bojan Veršič, Vladimir Mauko, Dušan Vižintin, Franc Koprivnik, Matjaž Šišernik, Miran Đuran, Boštjan Bratinščak, Damjan Berghaus-Majnik, Luka Bezjak, Damjan Poredoš, Igor Kovacič, Dušan Muršec, Matej Tadina, Aleš Žnidar, Matej Malek

Julija svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Ivan St. Ambrožič, Erih St. Erjavec, Alojz Škrjanec, Vladislav Dobberšek, Marjan Kirbiš, Miran Klemenčič, Ignac Klinc, Jelka Kraiger, Anka Kropec, Alojz Sukič, Zlatko Fleisinger, Branko Regvart, Feliks Žitek, Bojan Duh, Radoslav Komidar, Anica Manojlovič, Janez Cugmas, Leon Šerbinek, Jurij Tretjak, Danijel Marhold, Marjan Brenholc, Darko Gomzi, Franc Sagadin, Franc Vilčnik, Andrej Babenko, Cvetka Kolmanič, Alojz Šmigoc, Damir Žilavec, Vilko Kramberger, Vladimir Škerlak, Marko Čučko, Franc Klobasa, Darko Pernat, Nada Bevk, Gabrijela Graj, Tomaž Kolar, Lilijana Zemljič, Srečko Borovič, Igor Hecl, Andrej Mahorič, Jože Sukič, Dušan Kovacič, Srečko Kuzminski, Gerhard Škaper, Marjan Leskovar, Ciril Predikaka, Ivan Babšek, Alojz Fink, Anita Koser, Matjaž Munda, Irena Ahej, Bojan Kebrič, Borut Knez, Branko Stanek, Boris Grčar, Mihael Arnuš, Janez Tement, Dušan Anželj, Franc Vindiš, Petra Preisak, Boštjan Repolusk, Boris Dvoršak, Miroslav Muić, Aleš Pušnik, Bojan Habjanič, Taras Rojko, Damjan Stevanović, Borut Kok, Uroš Lednik, Tomaž Plahut, Simon Bejek, Aleksander Lovrenčič, Sašo Škorjanc, Mitja Jecl, Matej Ožvatič, Tadej Kostrevc

Čestitamo!

Uprava

➤ Fotografija: **Boštjan Rous**

Uredniški odbor: **Veronika Fermevc - Ban, Marko Bračič, Irena Gajžler, Boštjan Grabar, David Gril, Jana Jurše Škorc, Peter Kaube, Bernardka Kos, Marjan Orešič, Mira Orož, Miro Pečovnik, Franci Prelog, Miroslav Prešern, Milena Rajh, Darinka Renko, Boštjan Rous, Igor Sever, Mihaela Šnuderl, Jurij Tretjak, Karin Zagomilšek (odgovorna urednica)**

Produkcija: **Animata**
Oblikovna zasnova: **Kraft & Werk**
Naklada: **1550 izvodov**
Tisk: **Versana**
Natisnjeno: **junij 2006**
Letnik V, številka 19

ELEKTRO MARIBOR d.d.